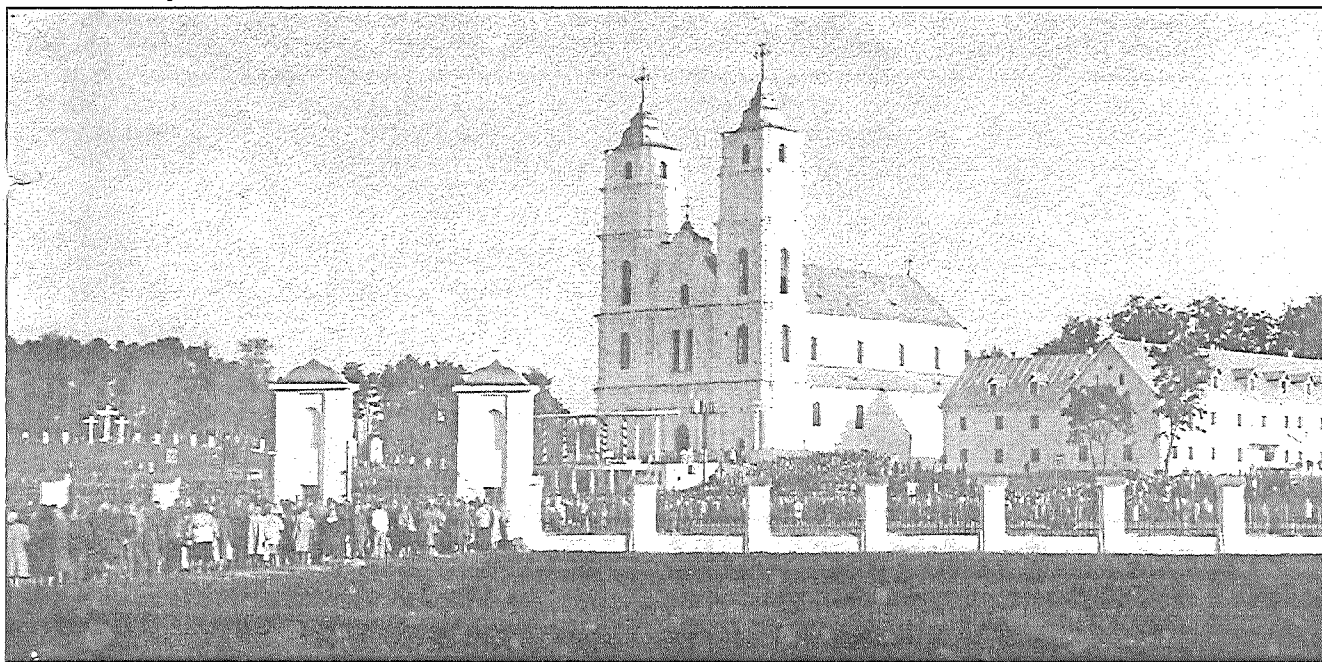

15. augustā – Vissvētākās Jaunavas Marijas debesis uzņemšanas svētki

● Simti un tūkstoši ticīgo šajās dienās dodas uz Aglonu, lai izjustu Dieva Mātes klātbūtni. Viņas klātbūtne mūsu vidū ir liela žēlastība, kuru dod mums Dievs un vēlas dot tāpēc, lai mūsu dzīves dienas un gadi nepaietu bez konkrēta mērķa, vēltīgi.

Mātišķajā sirds mīlestības un svētības pilnībā Dieva Māte jau gadu gadiem dāvā mums savas žēlastības. Tuvināsim arī mēs savas sirdis mūsu debesu Mātei, lai varētu uzvarēt naidu, skaudību un izmisumu.

Tev, Marija, sūtām šo lūgšanu: «*Neatstāj mūs. Nepagursti mūs uzrunāt un aicināt. Vadi mūs dzīves ceļos, lai kopā ar Tevi nonākam pie Jēzus.*»

Vissvētākās Jaunavas Marijas debesis uzņemšanas svētku kārtību lasiet 6. lappusē.

Preiļu rajonā nav lielu mežu ugunsgrēku

Nesenā karstuma dēļ Preiļu rajonu vēl nav skāruši mežu ugunsgrēki tādā apmērā kā citur Latvijā vai Eiropā, «Novadnieku» informēja Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta (VUGD) Preiļu brigādes inspektors VALERIJS HARITONOVŠ.

Salīdzinot ar pagājušā gada pirmajiem septiņiem mēnešiem, kopā reģistrēto ugunsgrēku skaits palicis gandrīz nemainīgs, attiecīgajā laikā posmā 141 ugunsgrēks pagājušajā gadā un 143 šogad. Šī gada pirmajos septiņos mēnešos ugunsgrēkos gājuši bojā pieci cilvēki, savukārt pagājušajā gadā kopā bija seši bojāgājušie. Kā galvenos ugunsgrēku izcelšanās iemeslus inspektors nosauc neprasmīgu cilvēku apiešanos ar apkures ierīcēm (piemēram, laukos apaļo krāšņu aizstāšana ar ilgdedzes krāsnīm), elektroinstalāciju un cilvēku

neuzmanīgu rīcību ar uguni. Pagājušā gada vasaras mēnešos vairāk bijis tieši mežu un purvu ugunsgrēku, norādīja V. Haritonovs. Savukārt šogad nav lielo mežu ugunsgrēku, deg pameži, un lielākas problēmas sagādā kūdras gruzdēšana. Arī kūlas dedzināšana ir norimusi, teica V. Haritonovs. Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests mežu ugunsgrēku dzēšanā iesaistās pēc Valsts Mežu dienesta uzaicinājuma.

Vēsāka laika iestāšanās ir cerība izvairīties no lieliem mežu ugunsgrēkiem, taču mednieki atzīst, ka meži Preiļu rajonā pagaidām ir ļoti sausi, stāstīja V. Haritonovs.

Šovasar Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Preiļu brigādei aktuāli ir arī glābšanas darbi uz ūdens. V. Haritonovs atzīst, ka reālus

glābšanas darbus var veikt tuvākajā Preiļu apkaimē 3-5 minūšu brauciena attālumā, tālākās ūdenskrātuvēs jāveic jau noslikuša cilvēka meklēšana. Lai veiktu dažādus ugunsdzēsības un glābšanas darbus, VUGD Preiļu brigādei reizi ceturksnī notiek speciālas apmācības, kur iesaistās Preiļu un Līvānu ugunsdzēsēji. Tiek izvēlēts kāds objekts ar paaugstinātu bīstamības pakāpi, inscinēta trauksmes situācija un veikti visi nepieciešamie glābšanas darbi. Tas ir labs treniņš personālsastāvam, norādīja V. Haritonovs.

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta brigādēm katru gadu notiek daudz sporta pasākumu. Arī Preiļu brigāde nesen atgriezās no Latvijas čempionāta uguns-

dzēsības sportā, kas no 31. jūlija līdz 1. augustam norisinājās Kuldīgā. Sacensības starp VUGD nodaļu pārstāvjem notika galda tenisā, basketbolā, volejbolā, virves vilkšanā, kā arī ugunsdzēsības sporta disciplīnās – darbs ar kāpnēm, šļūtenēm, šķēršļu pārvarēšana u.c. Šogad VUGD Preiļu brigāde vienā no disciplīnām (4x100 m stafetē) uzrādīja atzīstamus rezultātus, iegūstot 3. vietu. Kopvērtējumā starp VUGD brigādēm Preiļu brigāde ieguva 6. vietu, kas ir ļoti labs rezultāts, atzina V. Haritonovs. Vēl ir plānotas sacensības Daugavpilī – «Vorobjova piemiņas kauss» 29. augustā, septembrī paredzētas sacensības Jelgavā, vieglatlētikas kross Rīgā u.c. Sportiskās aktivitātes nepieciešamas, lai saglabātu labu fizisko formu un spētu palīdzēt cilvēkiem, norādīja VUGD Preiļu brigādes inspektors.

I. Zelve

● Izglītības un zinātnes ministrija nespēj vienoties ar Aglonas baziliku

⇒ 2. lpp.

● Trešdienas intervija ar Līvānu ģimnāzijas mājturības skolotāju Maiju Kulakovu

⇒ 3. lpp.

● Iespējas saņemt cukura cenas kompensāciju

● Laiks domāt par nākamā gada zemeņu ražu

⇒ 5. lpp.

● «Cerība»

● Aglonas svētku kārtība

⇒ 6., 7. lpp.

● Policijas ziņas

⇒ 10. lpp.

● «Novadnieka» īpašais piedāvājums

● Mūsu mīļi: papagaiļis Romuška

⇒ 11. lpp.

● Sludinājumi, reklāma

⇒ 12. lpp.

15. augusts daļā pašvaldību būs brīvdiena

15. augustā, kad katoļticīgie svin Vissvētākās Jaunavas Marijas debesis uzņemšanas svētkus, daļai rajona pašvaldību būs brīvdiena, šādu informāciju «Novadnieks» saņēma Preiļu rajona padomē. Lēmums strādāt kā parasti vai arī piektdien noteikt brīvdienas tika atstāts pašvaldību deputātu ziņā. To pašvaldības iestāžu, kur 15. augusts būs brīvdiena, darbiniekiem šī diena būs jāatstrādā.

14. augustā Preiļos – divas ministres

Ceturtdien, 14. augustā, plānota veselības ministres Ingridas Circenes vizīte Līvānos un Preiļos. Kā «Novadnieku» informēja Preiļu rajona padomes priekšsēdētājs Arvīds Soldāns, ministre gatavojas apmeklēt Līvānu un Preiļu slimnīcu, tikties ar medicīnas darbiniekiem un pensionāriem Līvānu novada domē, Preiļu rajona padomē.

Rajona iedzīvotāji, kuriem ministrei ir jautājumi par veselības aprūpes problēmām, tos var iesniegt rakstiski Preiļu rajona padomes priekšsēdētājam Arvidam Soldānam vai Preiļu slimnīcas direktoram Jānim Anspokam.

Vēl šajā dienā pēc Preiļu novada domes priekšsēdētāja Jāņa Eglīša uzaicinājuma Preiļos ieradīsies kultūras ministre Ingūna Rībena, pastāstīja novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Maija Paegle. Vizītes laikā ministre apmeklēs rajona bibliotēku, kultūras centru, Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeju, Raņa muzeju Jasmuižā, kā arī tīksies ar kultūras iestāžu darbiniekiem un kultūras valsts inspektori Preiļu rajonā Elvīru Brovacku.

Darba pienākumus veselības ministre un kultūras ministre apvienos ar patīkamo, jo gan I. Circene, gan I. Rībena 14. augusta vakaru plāno pavadīt Aglonā.

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Nākamgad valdība plāno paaugstināt pacientu līdzmaksājumu

7. augustā Veselības aprūpes konsultatīvās padomes sēdē tika skatīti veselības ministrijas (VM) iesniegtie priekšlikumi nākamā gada valsts budžetam. Tie paredz pacientu līdzmaksājumu pieaugumu kā ambulatorajā, tā stacionārajā aprūpē. Piemēram, par ārsta mājas vizīti būs jāmaksā četri lati līdzšinējo divu latu vietā, pie šaurāka profila speciālista – divi lati 50 santīmu vietā. Ministre Ingrida Circene konsultatīvās padomes sēdē informēja, ka, palielinot pacientu līdzmaksājumus par vizītēm pie mediķiem, tiks ietaupīti 2,05 miljoni latu (ministrijai kopumā tēriņi jāsamazina par 14,88 miljoniem latu).

Tāpat par 15% palielinās pacientu līdzmaksājumus par laboratoriskajiem izmeklējumiem, 30% no to cenās vajadzēs maksāt par tādiem pakalpojumiem kā datortomogrāfija, kodolmagnētiskā rezonanse, endoskopijs. Par 20% palielināsies arī maksa par citām ambulatorajām manipulācijām, piemēram, sonogrāfiju, rentģenu. Stacionāra pakalpojumu cenas pieaugs par 20%, tajā pašā apmērā palielināsies plānveida terapeitiskā, ķirurģiskā, neiroloģiskā palīdzība, bet endoprotezēšana – par 50%.

Tā nu sanāk, ka mūsu valdība sola vienu, bet dara pavisam ko citu, jo deklarētās lielās rūpes par valsts iedzīvotāju veselību tiek pamazām vien nomainītas ar pilnīgu maksas medicīnu. Ir tikai viens jautājums – vai taupīšana uz slimu rēķina ātri vien neatspēlēsies pašai valdībai?

Sākas pirmsreferenduma reklāmas kampaņa

Kopš vakardienas vadības grupa «Latvija Eiropā» uzsākusi reklāmas kampaņu par 20. septembra tautas nobalsošanu. Tās moto – «Nepaliec malā!». Reklāmas kampaņu veidos radio, televīzijas, preses un vides reklāma, kurai valsts izdevusi milzu līdzekļus.

11 potenciālie KNAB vadītāji negūst pielaidi valsts noslēpumam

Satversmes aizsardzības birojam pārbaudot 58 Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja (KNAB) priekšnieka amata kandidātu atbilstību likumam «Par valsts noslēpumu», secināts, ka 11 pretendenti pielaidi valsts noslēpumam neiegūtu. Tas nozīmē, ka šie cilvēki nevarēs vadīt biroju.

ANO meklē darbiniekus no Latvijas

Apvienoto Nāciju Organizācijas (ANO) sekretariāts Ņujorkā aicina pieteikties darbam kvalificētus jaunus profesionāļus no Latvijas, kas atbilst jaunākā speciālista līmenim. Atlases eksāmens Rīgā notiks nākamā gada februārī. Eksāmenam var kvalificēties kandidāti, kas ir Latvijas pilsoņi un 31. decembrī nebūs vecāki par 32 gadiem. Konkursa prasības ir augstākā izglītība, angļu vai franču valodas zināšanas, kas ir ANO sekretariāta oficiālās valodas.

Ziņas sagatavoja L.Kirillova

INFORMĀCIJA

Izglītības un zinātnes ministrija nespēj vienoties ar Aglonas baziliku

Starp Izglītības un zinātnes ministriju un Aglonas baziliku netika panākta vienošanās jautājumā par Aglonas internātgimnāzijas un Aglonas katoļu gimnāzijas apvienošanu vienā mācību iestādē.

Kā «Novadnieku» informēja Preiļu rajona padomes priekšsēdētājs Arvīds Soldāns, pagājušajā piektdienā Preiļu rajona padomē izglītības un zinātnes ministrs Kārlis Šadurskis tikās ar Aglonas bazilikas dekānu Andreju Aglonieti, Aglonas internātgimnāzijas direktoru Didzi

Vanagu, rajona izglītības pārvaldes vadītāju Andreju Zagorski un rajona padomes vadību, lai apspriestu Izglītības un zinātnes ministrijas speciālistu darba grupas izstrādāto jauno Aglonas gimnāzijas nolikumu.

— Abu skolu apvienošanas projektā jaunajai mācību iestādei bija dots vēsturiskais Aglonas gimnāzijas nosaukums. Nolikumu darba grupa, ko vada izglītības un zinātnes ministrs Kārlis Šadurskis, izstrādāja uz Aglonas internātgimnāzijas nolikuma bāzes, papildinot to ar punktiem, kas skar Aglonas katoļu gimnāziju un kristīgās

ticības mācības programmas ieviešanu atbilstoši Romas Katoļu Baznīcas mācībai, — pastāstīja rajona padomes priekšsēdētājs Arvīds Soldāns. Taču tālāk par nolikuma ievada apspriešanu tikšanās dalībnieki nav tikuši, jo Aglonas bazilikas dekāns Andrejs Aglonietis izteicis iebildumus par trešo punktu, respektīvi, ka jaunās mācību iestādes dibinātājs ir Preiļu rajona padome. Dekāna Aglonieša viedoklis – skolas dibinātājam jābūt Aglonas bazilikai, pretējā gadījumā viņš ir kategoriski pret abu mācību mācību iestāžu apvienošanu, situāciju skaidro

A.Soldāns.

Zaudēts laiks, iztērēti līdzekļi un cilvēku darbs, gatavojot Aglonas gimnāzijas nolikumu, savu nožēlu par nespēju rast vienošanos sanāksmes dalībniekiem izteicis izglītības un zinātnes ministrs Kārlis Šadurskis. Dažas nedēļas pirms jaunā mācību gada sākuma tas nozīmē vienīgi to, ka 1. septembrī Aglonas katoļu gimnāzija un Aglonas internātgimnāzija strādās katra atsevišķi, atbilstoši saviem vecajiem iepriekš apstiprinātajiem nolikumiem.

L.Kirillova

VID Latgales reģionālā iestāde budžeta ieņēmumu plānu 2003. gada 1. pusgadā izpildījusi par 108,01%

Valsts ieņēmumu dienesta (VID) Latgales reģionālās iestādes administrātie nodokļu un nenodokļu ieņēmumi valsts kopbudžetā šā gada pirmajā pusgadā sastāda 27,5 miljonus latu, tādējādi pusgada plāns izpildīts par 108,1%. Kopbudžeta ieņēmumi ir par 9,7% vai 2,44 miljoniem latu vairāk nekā 2002. gada attiecīgajā periodā.

Valsts pamatbudžetā VID Latgales reģionālā iestāde iekasējusi 1,55 miljonus latu.

Lielāko valsts pamatbudžeta īpatsvaru sastāda uzņēmuma ienākuma nodoklis, kas ieka-

sēts 1,02 miljonu latu apmērā, tādējādi izpildot 2003. gada pirmā pusgada plānu UIN iekasēšanā par 130,9%.

Valsts Sociālās apdrošināšanas iemaksās šā gada sešos mēnešos iekasēti 16,73 miljoni latu, kas ir par 7,7% vai 1,2 miljoniem latu vairāk nekā attiecīgajā periodā pērn. Iedzīvotāju ienākuma no-

dokļa ieņēmumi sastāda 8,9 miljonus latu, kas ir par 19,7% vai 1,7 miljoniem latu vairāk nekā attiecīgajā periodā 2002. gadā.

Dabas resursu nodoklis iekasēts 214,37 tūkstošu latu apmērā, tādējādi izpildot perioda plānu par 110,8%.

VID Latgales reģionālās iestādes birojs

Akceptē noteikumu projektu «Kārtība, kādā piešķiramas valsts mērķdotācijas pašvaldību apvienošanās (sadarbības) projektu sagatavošanai un administratīvo teritoriju izpētei»

Ministru kabineta sēdē akceptēts noteikumu projekts «Kārtība, kādā piešķiramas valsts mērķdotācijas pašvaldību apvienošanās (sadarbības) projektu sagatavošanai un administratīvo teritoriju izpētei».

Noteikumi paredz valsts mērķdotācijas piešķirt līdz

8 000 latu pašvaldību apvienošanās projekta sagatavošanai un līdz 3 000 latu administratīvo teritoriju izpētei. Ja pieteikumu iesniedz mazāk par četrām pašvaldībām (grupa), mērķdotāciju apmērs tiek samazināts par 10%. Mērķdotācijas piešķir ar reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministra rīkojumu.

Mērķdotāciju saņemšanai Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijā jāiesniedz Kārtībā noteiktie dokumenti, tai skaitā pieteikums, grupā ietilpstošo domju/padomju lēmumi par apvienošanās, projekta izstrādes izdevumu tāmē u.c.

Visus pieteikumus Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrija izskata un iz-

vērtē ne vēlāk kā mēneša laikā pēc dokumentu saņemšanas.

Atbilstoši likuma «Par valsts budžetu 2003. gadam» noteiktais mērķdotāciju apjoms pašvaldību apvienošanās (sadarbības) projektu sagatavošanai un administratīvo teritoriju izpētei 2003. gadā paredzēts 160 000 latu apmērā.

Akceptē grozījumus likumā «Par dabas resursu nodokli»

Ministru kabineta sēdē akceptēts likumprojekts «Grozījumi likumā «Par dabas resursu nodokli»».

Likumprojekts izstrādāts, lai saskaņotu likumu ar Administratīvā procesa likuma prasībām, ka arī precizētu atsevišķas likuma normas, kas attiecas uz pārskata par nodokļa aprēķiniem iesniegšanas termiņiem, lai vienkāršotu administrēšanu.

Likumprojekts precizē

nodokļa likmes par emisijām gaisā, kas veicinātu Latvijas starptautisko saistību samazināt SEG emisijas izpildi un Eiropas savienības direktīvu prasību par kaitīgu emisiju gaisā samazināšanu realizēšanu un lai samazinātu videi mazāk «draudzīgu» energoresursu izmantošanu un palielinātu energoresursu izmantošanas efektivitāti, kā arī stimulētu vairāk izmantot reģeneratīvos un vietējos energoresursus (koksni, sal-

mus, kūdru), aizvietojojam akmeņogles un samazinātu piesārņojuma emisijas gaisā.

Tiesību aktā tiek saskaņotas likuma «Par dabas resursu nodokli» normas ar atbilstošajām Muitas likuma normām.

Tāpat likumprojektā ir iestrādātas Nolietoto transportlīdzekļu apsaimniekošanas likuma prasības, kas paredz, ka transportlīdzekļus reģistrējot pirmo reizi Latvijas Republikā, par tiem ir jā-

maksā dabas resursu nodoklis. Rezultātā tiks samazināta atkritumu rašanās no transportlīdzekļiem un nolietotiem transportlīdzekļiem, kā arī veicināta nolietoto transportlīdzekļu un to materiālu, detaļu un vielu otrreizēja izmantošana, reģenerācija un pārstrāde neatkarīgi no tā, vai šim transportlīdzeklim, nogādājot to nolietotu transportlīdzekļu apstrādes uzņēmumam, ir vai nav tīrības vērtības vai tā ir negatīva.

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs – SIA «Novadnieks. Redakcija».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālr. 1-53-07056, mob. tel. 9410288 (redaktorei),

1-53-07057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

1-53-07058, 1-53-07059 (žurnālistiem). Fakss 1-53-07057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo

redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales druka» Rēzeknē.

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī (trešdien, sestdien).

TREŠDIENAS INTERVIJA

Tautastērps, tāpat kā tautasdziesma ir latvieša filozofija

— Varbūt sāksim ar jautājumiem par tautas tērpiem? Vai šie jūsu darbi ir autentiski tiem, kādus kādreiz nēsāja?

— Jā. Esmu daudz pētījusi muzeju fondu materiālus, studējusi attiecīgu literatūru. Tas ir prasījis milzu darbu, bet tērpi ir precīzi tādi, kādiem tiem jābūt. Starp citu, te jau nav visi manis austie brunču audekli. Tie vienkārši izrādījās mājās uz to brīdi, kad nolēmu piedalīties skatē, un man vajadzēja darbus fotografēt. Esmu veikusi daudzus pasūtījumus, un mani austie brunču audumi aizgājuši tautās. Tomēr aušana prasa daudz laika, un ir grūti atrast iespēju sēsties stellē starp pārējiem darbiem.

— Kā tautas dziesmā teikts: «Es redzēju Daugavā zelta stelles ligojam, sit, vilnīti, maliņa, šeit būs daiļa audējiņa». Kurā upītē jūsu stelles ligoja?

— Mani vecāki nākuši no Daugavpils puses, bet es un brālītis esam dzimuši Līvānos. Tētis strādāja mežniecībā, māte bija pedagoge. Viņa ir absolvējusi Daugavpils Saules skolu un teicami pārvalda rokdarbu strādāšanu. Viņa bija pirmā un stingrākā manu darbu vērtētāja. Mana agrīnā bērnība un jaunība ir pagājusi pie Dubnas, un arī tagad es šeit dzīvoju. Vecāki uzbūvēja šo lielo, skaisto namu.

Ar brāli Juri dzīvojām draudzīgi, lai arī intereses mums bija atšķirīgas. Viņš vairāk pievērsās mūzikai. Abi bijām tik aizņemti, ka nopietnām ķildām laika nebija.

Mājturība un rokdarbi man patika no agras bērnības. Pēc vidusskolas absolvēšanas devos uz Liepājas Pedagoģisko institūtu, kur toreiz varēja apgūt otro specialitāti – rokdarbu skolotāja.

Atgriezies uz Līvāniem un mācīju savu pamatpriekšmetu – matemātiku, kā arī pasniedzu rokdarbu stundas.

— Matemātika un mājturība. Šis mācību priekšmetu komplekts manā uztverē diezgan grūti savienojams.

— Man gan gribētos teikt, ka tās ir visai tuvas lietas. Piemēram, ierīkojot jaunu galdautu aušanu stellēs, pareizā secībā jāsakārto vairāk nekā divi tūkstoši diegu. Tad gan matemātika ļoti labi noder.

Mājturība jau nav tikai adīšana un tamborēšana, bet zinātne par mūsdienīgu mājsaimniecības tehniku saistībā ar matemātiku un fiziku. Mājturība nav tikai mājas turēšana kārtībā, bet visa mājas ekonomika. Tērpi, receptēm un ēdienkartēm nepieciešamo produktu aprēķināšana. Arī neviens apģērba gabals nav sašujams bez izmērīšanas, bez konstruēšanas un modelēšanas, kam vajadzīga rēķināšana.

— Cik gadus jūs jau esat aizvadījusi mājturības skolotājas darbā?

— Drīz būs divdesmit gadi.

— Pirms vairākiem gadiem «Novadniekā» rakstījām par jūsu sagatavotajiem mācību līdzekļiem.

● Kā teiksmā var klausīties līvānietes Maijas Kulakovas stāstījumā par aušanu, par dziju krāsošanu, par iedvesmošanos no senējiem rakstiem. Attēlā redzami Maijas austie tautas tērpu brunču audumi šī gada dziesmu svētkos izpelnījās visaugstāko novērtējumu meistar grupā. Šie audumi Kulakovu mājas pagalmā — puķu un zaļumu daiļrunīgajā pasakā – atkārtēja visas tās krāsas, kas viņiem plūda no viņas kopto puķu dobēm. Foto: M.Rukosujevs

— Visās nopietnās lietās vajadzīgs kāds cilvēks, kas dod impulsu, jo pašai pietrūktu uzņēmības. Mana pirmā mācību grāmata bija «Prievīšu un jostu aušana». Tagad esmu iesaistījusies darba grupā, kas veido pamatizglītības standartus mājturībā. Izveidojās autoru kolektīvs, kas veido mācību grāmatas atsevišķi katrai klasei. Jau izdota mācību grāmata 5. klasei, tapusi arī 6. klasei un sagatavošanas stadijā ir grāmata 7. klasei.

— Vai ir atšķirības no iepriekšējiem standartiem?

— Būtiskā atšķirība ir saistīta ar to, ka Latvijā mainījies ekonomiskā situācija, mainījies preču piedāvājumu klāsts, un jāskatās, ko varam izvēlēties mājturībā. Tāpēc šī priekšmeta mācīšanās tagad ir savādāka pieeja. Arī rokdarbiem ir cita pieeja. Ļoti bieži mēs paši sev uzdodam jautājumu, kāpēc man ir jāada zeķe, ja es to varu nopirkt veikalā vai tirgū? Dzīve ir kļuvusi daudz straujāka, un arī attiecībā uz rokdarbiem jāatrod cits piegājiens. Tiem varbūt vairs nav jābūt tik sarežģītiem un izsmalcinātiem, kaut arī, protams, nav pieļaujama paviršība, bet jāatrod tā īstā vieta, kurā mums pieļikt kādu savu roku darinājumu – izšūtu, adītu vai tamborētu detaļu. Nevis ņemt *nobrudierēt* visu no sākuma līdz galam, bet ar pašrocīgi gatavotu akcentu uzsvert, — o, tas ir jauki.

— Jā, bet kāpēc tad ir šī zeķe jāada, ja viņa tiešām nopērkama veikalā?

— Tagad mājturības apgūšanā prasības vairs nav tik stingras. Piemēram, 5. klasē meitenes mācām ar šujmašīnu nošūt taisno vilni, bet tas, ko viņas gatavos tekstilmozaikā – maciņu, krēsla pārklāju vai grāmatas vāku, ir atkarīgs no katras pašas radošās izvēles. Gal-

venais, ka viņa ir iemācījusies to izgatavot ar šujmašīnas palīdzību.

Var neadīt arī zeķi, bet visus saadījumus, pieaudzēšanas un noraušanas elementus izmantot citā darbā, piemēram, beretes adīšanā.

— Skolās šodien ir tik pārslogoti ar mājas darbiem, ka viņiem praktiski vairs neatliek vakaros laika stundām ilgi cakt darbiņu kārtējam mājturības nodarbībām.

— Salīdzinot ar to, kas bērniem bija jādara kādreiz, tagad ir mazāk darba. Viņi var gatavot nelielus paraudzījumus, taču dažreiz paši izvēlas liela apjoma darbus no smalkas dzijas un ar sarežģītu rakstu. Starp citu, ir pierādīts, ka pirkstu smalkā kustība šujot, adot, tamborējot attīsta smadzeņu darbību. Bet otra lieta, skolēni, kas strādā rokdarbus, iemācās kārtīgi pabeigt katru savu darbu. Domāju, ka tad, kad visām klasēm būs mācību grāmatas, kuru patlaban vēl nav, skolotājiem nevajadzēs tik daudz mācīt, stāstīt, likt pierakstīt, jo tas viss būs pieejams mācību grāmatās. Stundās vairāk laika atliks praktiskam darbam un mazāk vajadzēs darīt mājās.

Vadu rajona mājturības skolotāju metodisko apvienību, un tajā ne reizi vien esam pārsprieduši šos jautājumus. Arī problēmu par materiālo bāzi, kuru vienā otrā skolā varētu vēlēties labāku. Tagad mājturībā vairāk uzmanības tiek pievērsts arī veselīga uztura mācībai, par kuru agrāk skolās nemaz nerunāja.

— Kas jums pašai ir tuvāk no visiem rokdarbiem – baltie darbi, adīšana, izšūšana, aušana, mezglošana, tamborēšana vai dažādas smalkākas lietas, par kurām vairumam sieviešu pat nav lāga priekšstata, — knipelēšana, īru mežģīnes, frivolitē, riselje?

— Pamēģinājusi esmu ļoti daudz tehnikas. Muzejos esmu pārliecinājusies, ka senās latvietes pratušas tos gandrīz visus. Tautas tērpu, dvieļu, palagu apdarē redzamas dažādas tehnikas.

— Latviešu tautai ir tik izsmalcināti, grezni rokdarbi. Jāatzīstas, mani vienmēr pārņēmusi neērtības sajūta par pieticīgajiem latgaliešu tērpiem, kuri pēdējā laikā kļūst vēl neizteiksmīgāki.

— No rokdarbu viedokļa senajos tērpos redzamas tikpat bagātīgas un skaistas detaļas kā citu novadu tērpos. Cita lieta, ka, šūdinot jaunus tērpus, kolektīvi tos pasūta aizvien vienkāršākus, prastākus. Nupat, šajos svētkos, redzēju kādu kolektīvu, kuri nēsāja vienkāršus baltus krekļus pat bez jēlcāda izšūvuma vai rotājuma. Te jau ir jārunā par cilvēku attieksmi. Bet otra lieta, latgalieši bija nabadzīgāki, viņi nevarēja atļauties visu priekšpusi nospraust ar greznām saktām, kā to atļaujas kurzemnieces vai vidzemnieces, uzstiet visus lakatus un apmest trīs villaines. Bija taču lasāms seno laiku apraksts, ka «latgalietes peldēja kā gulbes, skaistos galvas autos». Bet dažreiz atkal ir tā, ka tautastērps ir gana glīts, taču valkātāja to nav pratusi pareizi uzvilkt un nēsāt ar cieņu. Tautas tērps tāpat kā tautas dziesma ir filozofija.

— Jā, šajā sakarībā arī mūsu valsts prezidente izteica aizrādījumus pēc šīs vasaras dziesmu svētkiem – par galvas segām, par kurpju krāsu.

— Dažādām klausītāju auditorijām esmu lasījusi lekcijas par tautas tērpu pareizu nēsāšanu. Zināšanas esmu papildinājusi Daugavpils Universitātes maģistratūrā pedagogijas nodaļā. Bet no mana brīvā laika patiesi lielāka daļa ir ziedota tautas tērpu izpētei un arī to gatavošanai. Esmu daudz pēti-

● Šajā pašdarinātajā tautas tērpā Maija Kulakova gērbās iepriekšējos dziesmu svētkos. Tērpam ir sagatavoti vairāki svārkni un blūzes.

● Maija visā savā trešklasnieces nopietnībā. Dīemžēl ģimenes albumā neizdevās atrast Maijas un viņas brāļa Jura kopīgu fotogrāfiju. Juris Kulakovs ir Latvijā plaši pazīstams komponists, daudzu populāru skaņdarbu autors. Foto no M.Kulakovas ģimenes albuma

jusi muzeju materiālus un nonākusī pie secinājuma, ka visu par tautas tērpiem patiesi nav iespējams apgūt un izpētīt, tāpēc pievērsos Krustpils novada tērpiem un Latgales krekliem kopumā. Esmu piedalījies arī tekstilansamblu skatē, kurai biju sagatavojusi komplektu no divāna pārklāja, sienas segas un spilvenu pārvalkiem – zilās, melnās, vecrozā krāsās. Tomēr laika lielāko daļu aizņem darbs mācību līdzekļu sagatavošanā.

— Vai jums ir arī kāds nesasniegts sapnis?

— Par neīstenotiem sapņiem nemēdzu runāt. Bet pie tādiem pieder arī ceļojumi. Daudzos esmu bijusi un uz daudzām vietām vēl vēlētos aizbraukt.

— Ko jūs nemīlat, un kas jums dzīvē rada diskomfortu?

— Neuzticība un nodevība. Kā arī cilvēku nevīžīgā attieksme pret apkārtni, nekārtība un netīrība.

L.Rancāne

INFORMĀCIJA

Eironams paciemojās. Vai cerētais sasniegts?

● Tāda izskatījās Eironama piepūšamā telts – krāšņa un vilinoša kā bērnu rotaļlieta.

Pagājušajā sestdienā, 9. augustā, Preiļos viesojās Eironams. Eiropas Komisijas delegācija Latvijā uz Kārsavas ielas 4 laukumu aicināja apmeklēt piepūšamo telti un plašu pasākumu programmu, kuras mērķis bija sniegt informāciju par Eiropas Savienības vēsturi, šodien un Latvijas vietu šo valstu savienībā.

Pēc aculiecinieku teiktā, Eironama apmeklētāju vidū visvairāk bija bērnu un jauniešu, viņi piedalījās erudīcijas konkursā, lika puzzle – Eiropas Savienības valstu karti un piedalījās Eironama sarūpēto balvu izlozē (galveno balvu –

● Puzzle – Eiropas Savienības valstu karti – mazajiem preiļiešiem salikt nemaz nenācās grūti. Šķiet, skolās ģeogrāfija tiek pietiekami labi mācīta.

Philips radioaparātu – vinnēja Guna Lāce).

Pēc četras stundas ilgā šova cieši aizbrauca. Preiļieši palika. Ar savām domām un savu pārliecību, jo diezin vai tik īsā laikā iespējams mainīt viedokli par savas valsts vietu pasaulē. Tie simti Preiļu iedzīvotāju, kas apmeklēja Eironama pasākumus, jau ar savu

ierašanos vien apliecināja savu pozitīvo nostāju jautājumā par nākotni Eiropā, taču atlikušajiem desmitiem tūkstošu rajona iedzīvotāju, kas šajā dienā strādāja savās lauku saimniecībās, Eiropas Komisijas delegācijas rīkote svētki bija nesasniedzami un pārliecība palika iepriekšējā.

L.Kirillova

Bibliotēkas saņem atbalstu projektiem

Preiļu rajona galvenā bibliotēka saņēmusi grāmatas, kas piešķirtas ar projekta starpniecību.

Kultūrkapitāla fonda mērķprogrammā «Jaunu grāmatu un citu izdevumu iegāde publiskajām bibliotēkām» ekspertu komisija ir izvērtējusi konkursam iesniegtos 243 projektu pieteikumus. Atbalstu guvuši 168 projekti, un bibliotēkām piešķirti 32 pilnie un 271 daļējs komplekts. Preiļu rajona

galvenajai bibliotēkai ar projekta starpniecību piešķirts viens pilns un viens nepilns komplekts.

Pirmās kārtas grāmatas bibliotēka jau saņēmusi. Starp tām ir «Latvijas enciklopēdijas» pirmais sējums, «Ekonomikas un finanšu vārdnīca», «Angļu – latviešu tūrisma vārdnīca», Vairas Viķes-Freibergas darbs «Trejādas saules. Meteoroloģiskā saule. Siltā saule», Paula Bankovska «Misters Latvija» un citas.

Kultūrkapitāla fonda mērķprog-

rammā «Lasīšanas veicināšana un bibliotēku pakalpojumu bērniem attīstība» pirmā posma «Bērnu žūrija» turpinājumā šogad divus komplektus saņēma Preiļu rajona galvenās bibliotēkas bērnu nodaļa, bet vienu komplektu – Preiļu novada Aizkalnes bibliotēka.

Kultūrkapitāla fonds ir atbalstījis arī Latvijas bibliotēkāju biedrības Latgales nodaļas un Preiļu rajona galvenās bibliotēkas organizēto konferenci «Klientorientēta bibliotēka», kas notiks Preiļos šī

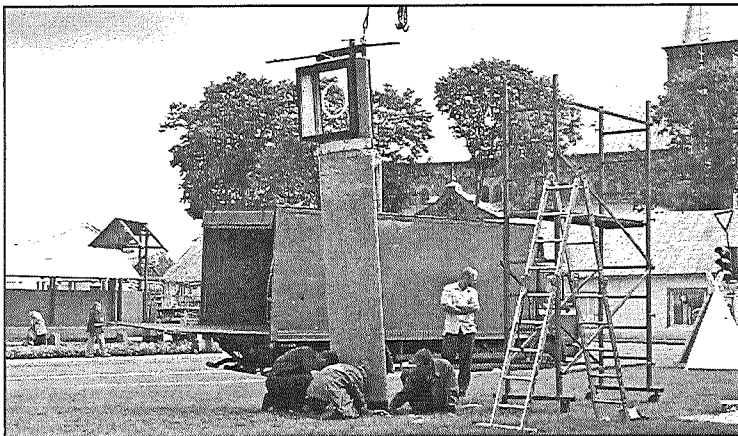
gada 25. un 26. septembrī. Konferencē piedalīsies Latgales novada bibliotekāri – 15 cilvēki no katra Latgales rajona. Tajā tiks apskatītas tēmas «Bibliotēka un lietotājs: esošais un vēlamais», «Bibliotēkara misija», «Bibliotēku un informācijas darba vide un tehnoloģijas», «Bibliotēku pakalpojumi, to reklāma, orientācija uz potenciālo klientu».

Kultūrkapitāla fondā atbalstīts arī Preiļu rajona galvenās bibliotēkas un valsts kultūras piemi-

nekļu aizsardzības inspektora Preiļu rajonā Ineses Stūres projekts «Eiropas kultūras mantojuma dienas Preiļos». Projekta ietvaros tiks organizēta diskusija un izstāde «Pēckara kultūras mantojums tagadnes un nākotnes cilvēkiem Preiļu rajonā». Izstādi paredzēts sagatavot, izmantojot Preiļu rajona galvenās bibliotēkas krājumā esošo izdevumu publikācijas «Kino paraugseans «Kā rādīja kino padomju laikos»».

L.Rancāne

Hipotēku banka dāvā pulksteni Preiļiem 75. jubilejā

● Kāds izskatās Hipotēku bankas Preiļiem dāvātais pulkstenis, tagad ikviens var redzēt savām acīm. Šajā attēlā «Novadnieka» fotogrāfs ir fiksējis mirkli, kad laikrādis ieradās mūsu pilsētā un speciālisti ķēras pie tā uzstādīšanas. Foto: M.Rukosujevs

Kopš pagājušās sestdienas, 9. augusta pulksten 16.00, Preiļi tagad ir to 12 Latvijas pilsētu skaitā, kas dāvanā no Hipotēku bankas saņēmuši pulksteni. Jaunais laikrādis atrodas pilsētas centrālajā laukumā zālienā pie krustojuma, kur satiekas četras ielas.

Kā «Novadniekam» pastāstīja Preiļu novada domes sabiedrisko attiecību speciāliste Maija Paegle, dāvinātāju un dāvanas saņēmēju prieks bija neviltošs. Hipotēku banka tādā veidā atzīmēja savas darbības desmito gadadienu, bet Preiļi saņēma lielisku velti, kas būs noderīga gan pilsētas un rajona iedzīvotājiem, gan ciemiņiem, ku-

ru pēdējā laikā kļūst arvien vairāk. Divreiz diennaktī – pusdienlaikā un pusnaktī – pulkstenis saņem signālu no mākslīgā pavadoņa un vajadzības gadījumā pats pieregulē rādītājus. Preiļiem un citām Latvijas pilsētām dāvināmie pulksteni tapuši Rīgā, bet pats pulksteņa mehānisms nāk no Šveices.

Pulksteņa atklāšanas svinības tika apvienotas ar vienu no Preiļu 75. gadadienas atzīmēšanas pasākumiem. Svētku dalībniekiem dziedāja *Neatkarīgais ansamblis*, dejoja «Dancari» un «Talderi» (dejojāji rādīja savu programmu pirms došanās uz festivālu Slovākijā), tika nosaukti pilsētas jubilejai veltītā literāro darbu un zīmējumu konkursa laureāti.

L.Kirillova

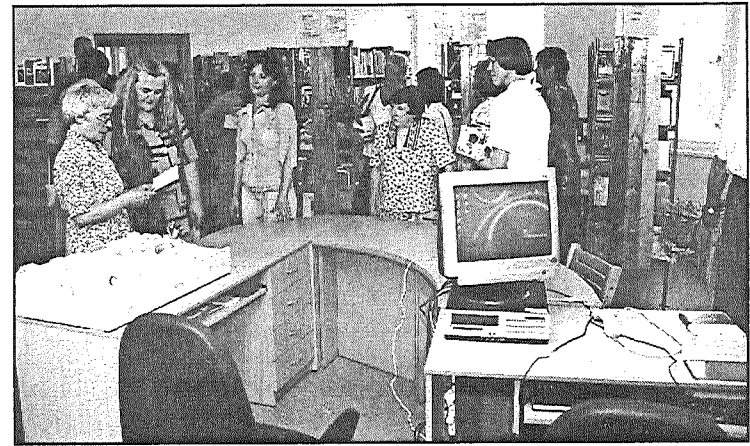
Līvānu novada centrālā bibliotēka jaunās telpās

1. augustā Līvānos Rīgas ielā 110 bija vērojama rosība. Līvānieši un ciemiņi pulcējās pie Līvānu novada centrālās bibliotēkas vecās ēkas, lai atvadītos no gadu gaitā tik ierastajām telpām.

Bijušajā abonementa zālē, pasākuma vadītājas Ilgas Driksnes mudināta, savās atmiņās gremdējās ilggadējā Līvānu bibliotēkas lasītāja Marija Filipova, par savām gaitām 60. gados stāstīja bijusi bibliotēkas vadītāja Valentīna Samohvalova, 80. gadus atcerējās bijusi bibliotekāre Dzidra Kalvāne. Preiļu rajona galvenās bibliotēkas direktore Ināra Batarāga izvērtēja gadu desmitos krātos iespaidus par sadarbību ar Līvānu bibliotēku. Bibliotekāre Anna Kleina ieauda ciemiņu atmiņas bibliotēkas vēstures apkopojumā. Pirmā grāmata bibliotēkas fondā reģistrēta 1947. gadā, tāpat šogad bibliotēkai ir piecdesmit seši gadi. Atvadīšanās notika sirsniņā gaisotnē ar solījumiem uz Rīgas ielu 136 paņemt līdzī bibliotēkas garīgu, saglabāt un pilnveidot bibliotēkas īpašo auru. Bibliotēkas direktore Inta Vērđiņa pateicās tiem 57 lasītājiem un zemessargiem, kas palīdzēja pārvest grāmatas uz jaunajām telpām.

Bibliotekārēm Tatjanai Lukinai un Taisijai Vasilenko šī ir pirmā un vienīgā darba vieta, arī Anna Afoņina šeit strādā 13 gadus.

Domes priekšsēdētāja vietnieks Jānis Klauz, izpilddirektors Aleksandrs Karpenko un uzņēmējs Jānis Liepa svinīgi pārgriezta lenti

● Līvānu novada iedzīvotāji priecājas par bibliotēkas jaunajām telpām. Pirmajā darba dienā, bibliotēkas darbinieces apkalpoja 252 lasītājus. Foto: J.Magdalenoks

pie jaunās ēkas. Simboliski pirmo soli pāri sliekšnim spēra grāmata «Latvju raksti», un tad bibliotēkas vadītāja Inta Vērđiņa varēja izrādīt savu valstību. Lasītava ar 18 darba vietām un brīvpieejas fondu pirmajā stāvā, kā arī interneta punkts ar sešiem datoriem. Otrajā stāvā – abonements ar oriģinālu «saulītes» veida plauktu izkārtojumu, kam autore ir Inta Vērđiņa. Ir veikta pilnīga bibliotēkas datorizācija, maksimāli izmantotas bibliotēku programmas «Alise» iespējas, tiek sniegts plašs elektronisko pakalpojumu spektrs lietotājiem – Internets, CD - ROM, Lursoft datu bāzes un citi pakalpojumi.

Bibliotēku jaunajās mājās apciemoja 8. Saeimas deputāte Anta Rugāte, Bibliotekāru biedrības viceprezidente Silvija Liniņa, LNB izpilddirektore Dzintra Mukāne,

Latgales bibliotēku pārstāvji. Līvānu Romas katoļu baznīcas priesteris, dekāns Pēteris Vilcāns, vērtīgas personīgās bibliotēkas īpašnieks, atzinīgi novērtēja grāmatu krājumu. Bibliotēku sveica arī Lietuvas Ukmerģes rajona bibliotēkas delegācija, Līvānu domes priekšsēdētājs Andris Vaiņods un domes deputāti, Preiļu rajona iestāžu darbinieki, Līvānu sabiedriskās organizācijas, uzņēmēji, lasītāji.

Bibliotēkas iekārtošanā daudz palīdzēja Līvānu uzņēmēji gan ar tehniku, gan mēbelēm. Pēc svinīgās daļas ciemiņu un mājiņieku sarunas noritēja neformālā gaisotnē. Līvānu novada bibliotēkas pārceļšanās svinības turpinājās kultūras centrā, kur notika lasītāju balle.

Dzidra Kalvāne,
Līvānu novada
bibliotēkas lasītāja

LAUKSAIMNIEKIEM

Iespējas saņemt cukura cenas kompensāciju

Pēdējā laikā arvien vairāk biškopju interesējas par iespējām saņemt cukura cenas kompensāciju. Lai varētu atbildēt uz dravju saimnieku jautājumiem, esam sazinājušies ar Lauku atbalsta dienestu, cukura ražotājiem un izplatītājiem, kuri ir informēti par Ministru kabineta noteikumiem un kārtību, kā var iegādāties cukuru par 420 Ls/t, lai vēlāk saņemtu kompensāciju.

Cukura cenas kompensēšanas likumiskā bāze un argumentācija

Šogad 10. jūnijā Ministru kabinets pieņēma noteikumu nr. 304 «Kārtība, kādā tiek daļēji segta cukura cena cukura pārstrādes uzņēmumiem (uzņēmējabsabiedrībām) un bišu saimju īpašniekiem, un attiecīgo līdzekļu piešķiršanas kritēriji». Saskaņā ar šiem noteikumiem bišu saimju īpašniekiem valsts daļēji sedz cukura cenu.

Noteikumu projektu izstrādāja Zemkopības ministrija sadarbībā ar cukura un cukurbiešu ražotājiem, saldumu ražotājiem un Latvijas biškopības biedrības pārstāvjiem. Diemžēl biedrības viedokli par to, ka kompensācijas dokumentu pieņemšanu jāveic rajonu Lauku atbalsta dienesta filiālēs, neuzklausa. Tādēļ visiem biškopjiem, lai noslēgtu līgumu par kompensāciju, būs jābrauc uz Rīgu.

Galvenais biškopju arguments, lai prasītu cenas izlīdzināšanu, ir nodrošināt vienlīdzīgu konkurenci apstākļos. Medu Latvijā importē brīvi bez ierobežojumiem. Tādējādi var uzskatīt, ka biš-

kopji darbojas brīvas konkurencēs apstākļos attiecībā uz produkcijas realizāciju. Diemžēl bišu saimju piebarošanai pirms ieziešanas jāizmanto cukurs, kuru jāiegādājas par maksliģi uzrētām augstām cenām. Tādēļ cukura cenas daļēja kompensēšana šogad nodrošinās vienlīdzīgākus konkurencēs apstākļus attiecībā uz importēto produkciju no valstīm, kur cukura cena ir pasaules tirgus līmenī.

Kā iegādāties cukuru un saņemt kompensāciju

1. Lai saņemtu subsīdijas, bišu saimju īpašniekam ir jāatbilst šādiem kritērijiem:

- īpašumā ir ne mazāk par 20 bišu saimēm;
- bišu saimes normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā ir reģistrētas ganāmpulku reģistrā.

2. Bišu saimju īpašniekam jānodod uz Liepājas cukurfabrikas (realizācijas daļas tālrunis 3407613) vai pie Jelgavas cukurfabrikas oficiālā iz-

platītāja LEX-U (tālrunis 7611111) un jāuzrāda ganāmpulka reģistrācijas kartiņa, kur norādīts ganāmpulka reģistrācijas numurs un bišu saimju skaits.

Cukura cena nedrīkst pārsniegt 420 Ls/t ar PVN (356 Ls/t bez PVN), cukuram jābūt pirktam (izrakstīta preču pavadzīme rēķins), sākot no šī gada 1. janvāra, iepakotam 50 kg fasējumā. Uz vienu bišu saimi biškopis var iegādāties 18 kg cukura.

Cukurs pasaules lielākajās biržās maksā ap 0,18 Ls/kg, bet, piemēram, Igaunijā veikalos ap 0,27 līdz 0,30 Ls/kg.

3. Lai iesniegtu dokumentus kompensācijas saņemšanai, biškopim ir jānodod uz Lauku atbalsta dienestu Rīcībā, Republikas laukumā 2 un 9. stāvā 18. kabinetā jāiesniedz pieteikums un šādi dokumenti:

a) uzņēmuma reģistrācijas apliecības kopija (uzrādot oriģinālu), fiziskā persona uzrāda personu apliecinošu dokumentu;

b) juridiska persona iesniedz nodokļu maksātāja reģistrācijas apliecības kopiju (uzrādot oriģinālu);

c) darījumu un samaksu apliecinošu dokumentu kopijas par nopirkto cukuru (preču pavadzīmes un maksājumu uzdevums).

Braucot uz Rīgu iesniegt pieteikumu, paņemiet līdzi savas bankas kodu un konta numuru.

4. Ja visi dokumenti būs kārtībā, tad par vienu tonnu iegādātā cukura biškopis var saņemt kompensāciju 86 latu apmērā, tādējādi šogad bišu saimju piebarošanai pirms ziemošanas biškopji var iegādāties tonnu cukura par 334 latiem.

Lauku atbalsta dienests izvērtēs pieteikumus subsīdiju saņemšanai un desmit darba dienu laikā no pieteikuma iesniegšanas pieņems lēmumu izmaksāt subsīdijas vai motivētu lēmumu atteikt subsīdiju izmaksu. Ja lēmums ir pozitīvs, tad desmit dienu laikā pēc lēmuma pieņemšanas subsīdijas tiks izmaksātas.

Uzmanību!

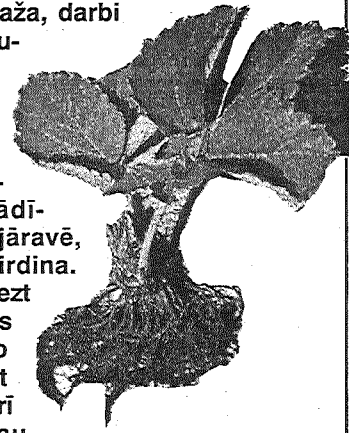
Ministru kabineta noteikumi paredz, ka uzņēmumam vai bišu saimju īpašniekiem aizliegts pārdot tālāk cukuru, par kuru saņemtas subsīdijas. Ja uzņēmums vai bišu saimju īpašnieks pārdod tālāk cukuru, par kuru saņemtas subsīdijas, tad šis uzņēmums vai bišu saimju īpašnieks atmaksā saņemtās subsīdijas un zaudē tiesības trīs gadus no pārkāpuma konstatēšanas dienas pretendēt uz tām.

Ja jums rodas problēmas ar cukura kompensācijas dokumentu kārtošānu vai cukura iegādi par 420 Ls/t, tad zvaniet uz Zemkopības ministriju Agnesei Vējkriģerei pa tālruni 7027184 vai uz Lauku atbalsta dienestu Ilgai Rancānei pa tālruni 7027128.

A.Krauze

Laiks domāt par nākamā gada zemeņu ražu

Kad novākta raža, darbi zemeņu stādījumos nebeidzas. Tieši šajā laikā tiek likti pamati nākamā gada ražai, tāpēc stādījumi jālaista, jāravē, jāmēslo un jāirdina. Svarīgi ir apgriezt stīgas. Stādus ņem vai nu no dārza, ļaujot stīgoties, vai arī jāiegādājas ja-

ņus. Vislabāk zemeņu stādus pirkt stādudzētavās, jo ir garantija, ka stādījumos no kaimiņu vai paziņu dārzēm neieviesīsies grūti apkarojamas slimības un kaitēkļi.

Pērkot zemeņu stādus

- ✓ vajadzētu informēt speciālistu, kurā Latvijā pusē atrodas dārzs;
- ✓ jāpastāsta, cik lielu platību zemnieks grib atvēlēt zemeņu stādījumiem;
- ✓ vai ir vēlme pēc agrinām vai vēlīnām zemeņu šķirnēm;
- ✓ jāzina, vai esat aktīvs vai pasīvs (tikai nedēļas nogalēs) dārzkopis, jo no tā atkarīgs, kāda šķirne vēlama dārzā.

Kur stāda

Zemeses aug gan smiltis, gan mālā, gan mālsmilti. Pirms stādīšanas var izmantot labu sentēvu metodi – saknes uz brīdi iemērc māla putriņā (māls atšķaidīts ar ūdeni). Tas aizsargās sakni. Zemeses nav vēlams stādīt vietā, kur agrāk jau augušas zemeses (vienā vietā dod labu ražu tikai 3 līdz 4 gadus, jo savairojas kaitēkļi, vērojams zemes nogurums).

Zemes ielabošana

Zemi ielabo ar kūtsmēsliem (stāvējušiem), kompostu, neitralizētu kūdru vai kūdras substrātu. Stādot vēlams pievienot superfosfātu un kālija mēslojumu. Labāk zemē iejaukt universālo mēslojumu. Svarīgi atcerēties, ka stāda saknītes nedrīkst saskarties ar mēslojumu, tam jābūt iejauktam dziļāk zemē. Augsnē var iestrādāt arī trihodermīnu un *Biomiksu* – tie ir bioloģiski preparāti, kas kavē sēņu attīstību (profilaksei).

Stāda un laista

Stādot zemeses, jāraugās, lai sakne, ievietota bedrītē, nebūtu uzlocījusies uz augšu. Pārlietu dziļi iestādīts augs slikti ražo, bet pārāk sekli iestādītam ātri izzūst saknes. Pirms stādīšanas lapas var nokniebt, atstājot tikai vienu vai divas.

Pēc iestādīšanas zemeņu stādus kārtīgi salej. Sausā laikā tie jārasina bieži, lai neizkalst – pēc iestādīšanas vismaz trīs četras reizes dienā. Pēc aplaistīšanas var uzlikt virsū salmus vai sienu – tā stādi tiek aizsargāti un neizzūst.

Mulčē un mēslo

Zemeņu stādījumus var mulčēt – uz augsnes apkārt zemeņu stādam apber zāģu skaidas (noteikti lieto lapu koku nevis skuju koku skaidas), kūdru vai salmus. Var izmantot arī melno plēvi.

Zemeses mēslo vienreiz pavasarī (ar slāpekli saturošiem līdzekļiem) un otreiz pēc ražas novākšanas (ar kāliju saturošiem līdzekļiem). Nevajadzētu aizmirst mikroelementus un kalciju.

Stādīšanas attālumi

Starp rindām – 50 cm, starp stādiem – 30 līdz 50 cm (tālāk stāda šķirnes, kurām ir liels krūms un uzņēmība pret pelēko puvi, piemēram, 'Senga Senegala', 'Eros', 'Elsanta').

Stādīšanas laiks

Zemeses var stādīt pavasarī vai arī tagad. Pavasarī stāda tie, kam stādi var izsilt vai aiziet bojā (Latvijas ziemeļu un austrumu rajonos). Stādot tagad, nākamajā vasarā jau var iegūt maksimālu ražu.

Stādīt sāk no 20. jūlija. Stādīšanas laiks ilgst līdz septembra pirmajai dekādei, jo tad stādiem būs pietiekami laika labi izeaigt un ieseņoties.

«Māja»

Biškopji, pārbaudiet bišu ziemas barību!

Šoruden biškopjiem būtu vēlams pārbaudīt bišu ziemas barību, kurā ir iespējams arī lapu medus. To katrs var izdarīt mājās apstākļos ar spirta reakciju. Ja veidojas nogulsnes, tad tā ir pazīme, kas norāda uz minerālvielu piejaukumu.

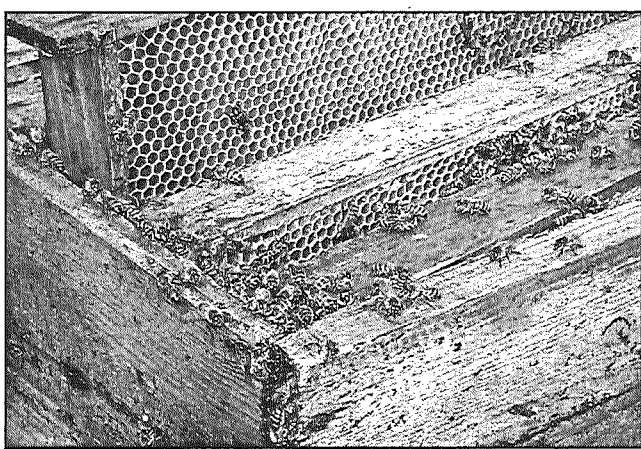
Jāgādā, lai ziemošanā ienāktu pēc iespējas vairāk fizioloģiski jaunu bišu. Pēc produkcijas izņemšanas no

bišu ligzdām jāapkaro varro ērce. Tā ir praktiski katrā saimē, jautājums – vai drav saimnieks to spēj konstatēt.

Ar savlaicīgu saimju sakārtošanu ziemošanai un barības papildināšanu jānodrošina arī apstākļi, lai stropos neiekļūtu graužēji. Kāds stāvoklis ir dravā, spēj konstatēt tikai pats tās īpašnieks.

Lai jums bagāta raža, pilni stropi ar bitēm un medu!

G.Kizlo,
rajona biškopju
biedrības priekšsēdētājs

Ārstniecības barības maisījums ziemošanas periodā govīm

Lai ziemā nevajadzētu raizēties par gotiņu veselību un labklājību un nenāktos tērēties par dārgiem medikamentiem, ja piena devēja savārgusi, bioloģiskās lauksaimniecības speciālisti iesaka gatavot barības maisījumus ziemošanas periodam.

Sastāvs:

1) *Ārstniecības augi*, t.sk. kliņģerītes, dilles, kumelītes, koriandrs, asinszāle, melisa, piparmētra, salvija, pelašķi, timiāns, izops, dievkociņš, rūta, lupstājs, vērmele, estragons, raudene,

kārvele – 1,6 kg.

2) *Lielā nātre* – 1 kg.

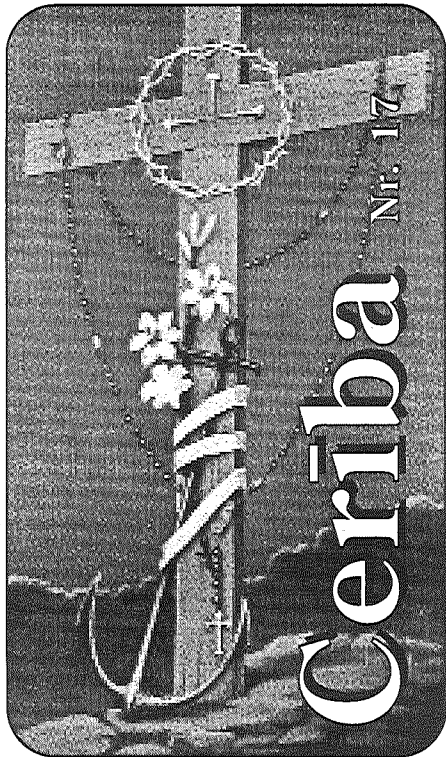
3) *Krūmu zari*, t.sk. bērzs, osis, kļava, papele, ēkšķoga, egle, lazda, liepa, kārklis, kastanis – 1 kg.

Dienas deva – 20 grami.

Šim maisījumam ieteicams pievienot 4 kg kliju, 8 kg lopbarības sāli, 8 kg lopbarības kaļķi, 4 kg māla miltus. Tādā gadījumā dienas deva būs 150 grami.

«Praktiskā bioloģiskā lauksaimniecība Latvijā»

Lappusi sagatavoja L.Kirillova

Lūgšana

Jaunava Marija, mūsu Māte,
atceries tos savus bērnus,
kuriem dzīve šķiet smaga,
kuri klūp zem savām nastām,
— esi viņiem līdzās, atjauno drosmi,
uzturi cerību viņos!

Atceries, Māte, tos savus bērnus,
kas krituši grēka verdzībā
un nerod spēku atgūt brīvību,
— esi viņiem līdzās, Marija,
pārliecini tos par Dieva žēlsirdību!

Atceries, Māte, tos savus bērnus,
kas ir attālinājušies no Mājām,
kas ir aizmirsuši Jēzu un Viņa
Baznīcu, —
esi viņiem līdzās, Marija, ļauj tiem
saprast,

ka Tu arvien esi viņu Māte
un ka Baznīcas durvis tiem
vienmēr paliek atvērtas.

Atceries, Māte, tos savus bērnus,
kas no sirds vēlas sekot Jēzum un
ievērot Viņa vārdus, —
esi viņiem līdzās, Marija,
lai uzturētu viņu nesavtību
un atgādinātu uzticamajiem
kalpiem apsolīto prieku.

Atceries, Māte, mūs, savus bērnus,
kas ar prieku godinām tevi,
jo tu esi svētlaimīgā, tu esi skaista
un svēta,
tu dzīvo sava Dēla tuvumā.
Esi mums līdzās, Marija, kamēr vien
turpinām ceļu,
esi mums līdzās kā cerības un
mierinājuma zīme.
Amen.

Ervē Obēns

Svētceļojums — svēto vietu apmeklēšana

Šajās dienās Aglona kā ik gadus sagaida svētceļniekus no visām Latvijas malām. Ikdienas darbus un rūpes nolikuši malā, cilvēki dodas pie Aglonas Dievmātes smelt garīgo spēku un izlūgt svētību un Debesu Mātes aizgādību turpmākajam darba un dzīves ceļam.

Vārds «svētceļojums» ir ietverts daudzu kultūru un ticību reliģiskajās vārdnīcās. Šo dievbijības izpausmes formu pielieto ne tikai katoļi, bet arī nekristīgie. Pasaules prese plaši apraksta musulmaņu svētceļojumus uz svēto pilsētu Meku. No Svētajiem Rakstiem zinām to, ka jūdi devās svētceļojumā uz Jeruzalemi. Mūsdienās katoļu svētceļojumu mērķis ir vietas, kur Dievs caur Savu Māti vai Baznīcas svētajiem izdala sevišķas žēlastības. Katrā valstī ir kāda svētvieta, kura ir saistīta galvenokārt ar Dieva Māti — Jaušanu Mariju. Francijā tā ir Lur-

da, Portugālē — Fatima, Itālijā — Loretto, Austrijā — Maria-celle, Vācijā — Altetinga, Polijā — Čenstohova. Latvijā cilvēki dodas uz Aglonu.

Sociologi svētceļojumus sa-līdzina ar cilvēku dzīvi. Katrs cilvēks, atnākot pasaulē, no-stājas uz sava dzīves ceļa, kā-du laiku iet pa nozīmēto trasi, kamēr beigās nonāk gala punktā. Tieši tā notiek arī katra svētceļojuma laikā. Ceļš uz svētvieta atgādina mūsu ceļu uz debesu svētnīcu. Kaut arī pēc Jēzus Kristus atnākšanas pasaulē cilvēkiem vairs nav uzlikts par pienākumu veikt svētceļojumus, jo Viņa mācekļi

visu savu dzīvi ceļo uz debesu valstību, tomēr Baznīca nav izbeigusi šo dievbijības izrādīšanas formu, bet gan, tieši otrādi, ir saglabājusi to pāri laikmetiem. Katoļu Baznīcas Katehismā par svētceļojumiem lasām: «Svētceļojumi atgādina mums par mūsu šīs dzīves gaitu uz debesīm. Parasti tie ir spēcīgi lūgšanas atjaunošanas brīži. Svētceļniekiem, kas meklē savas ticības avotus, lai «dzīvotu Baznīcā» kristīgās lūgšanas daudzveidību, svētvieta ir ārkārtējas vietas». (KKB, 1674).

Svētceļojums, pirmkārt, ir reliģisks akts. Ticīgie dodas uz svētvieta, lai satiktos ar Dievu. Viņi to dara kopā ar citiem, un tas svētceļojumu dara vispārēju, kopēju.

Otrs svētceļojuma aspekts ir gandarīšana, jo iešana svēt-

ceļojumā atgādina pazudušu dēla atgriešanos tēva mājās un ir saistīta ar zināmu askēzi un atteikšanos.

Trešais, ne mazāk svarīgais, svētceļojuma aspekts ir socioloģisks. Svētceļojuma laikā cilvēki iepazīstas, nodibina sa- karus, iemācās sadzīvot savā starpā, izrādīt tuvākmīlestību, iemanto dažādas laicīgas iemaņas un iepazīst autoritātes. Tā laikā rodas kopības, savstarpējās atkarības izjūta. Svētceļojuma dalībnieki pilda dažādus pienākumus, katram tā laikā ir sava vieta un sa- biedriskais uzdevums. Tanī pat laikā katru no dalībniekiem va- da citi motīvi, un visi ir pakļau- ti izmaiņām garīgajā ziņā.

(Pēc poļu interneta portāla «Opoka materiāliem, sagatavoja L.Agloniete)

Svētki Aglonā

Augusts Romas katoļu Baznīcā iezīmējas ar īpašiem visas Dieva tautas svētkiem un svētceļojumiem uz Aglonu. Katru gadu vairāki tūkstoši svētceļnieku, kuri dodas ceļā, gan ejot kājām, gan braucot ar transportu, ierodas Aglonā, lai kopīgi svinētu mūsu zemes galvenās Aizbildnes Jaunavas Marijas (Jēzus Kristus Mātes) Debesīs Uzņemšanas svētkus. Tieši šo svētku priekšvakarā tiks atzīmēta arī pirmā Latvijas apustuļa, bīskapa svētā Meinarda diena.

Jau 1215. gadā, Laterāna IV koncila laikā, jaunā Livonijas valsts tika novēlēta Vissvētakās Jaunavas Marijas, Jēzus Mātes gādībai. Kopš tā laika senās Livonijas teritorija top dēvēta par «Terra Mariana» — «Māras zeme».

Šogad Aglonā tiks atzīmēti

10 gadi, kopš pāvests Jānis Pāvils II pirmo reizi apmeklēja Latviju, un arī Aglonu. Kā svētceļnieks un Baznīcas gans viņš bija ieradies, lai svētītu un stiprinātu latviešu tautu, un pagodi- nātu Māras zemes Karalieni.

Ik gadus Aglona pulcina dažādu konfesiju kristiešus un

arvien vairāk tā kļūst par izlūg- šanas vietu. Pāvests sava apmeklējuma laikā no visas sirds aicināja, lai kristiešu ekumeniskie centieni pēc vienotības nekad nemazinātos.

Svētceļojumi ir Dieva tautas lūgšanas forma, kas bija pazis- tami jau kristietības pirmsāku- mos: svētceļojumi uz Svēto zemi, Kunga kapa apmeklē- šana un pagodināšana, mocekļu un ticības apliecinātāju relikviju godināšana. Jau tuk- sneša tēvi mēdza doties ceļā, lai apmeklētu vientuļniekus, garīgos skolotājus, mūkus un uzklautu viņu padomus, pie-

augot gudrībā un dievbijībā. Viduslaiki šīs tradīcijas turpinā- ja, atstot svētvieta — Kunga žēlastības vai Jaunavas Mari- jas parādīšanās vietu — svēt- ceļojumu praksi.

Aglona Latvijā arī ir viena no šādu svētceļojumu vietām Kristum ticīgajiem un vienmēr ir bijusi Latvijas kultūrvēsturiskā mantojuma daļa, taču šobrīd Aglonas svētvietai ir arī «starptautiskas svētvieta» sta- tuss, kas ir minēts arī līgumā starp Latvijas Republiku un Svēto Krēslu (12.p.2.p).

Latvijas Romas katoļu Baznīcas informācijas centrs

Aglonas svētku kārtība 2003. gadā

13. augusts, trešdiena

7.00 Rīta Sv. Mise, Stundu dziesmas
Vissvētākās Jaunavas Marijas godam
10.00 Dienas Sv. Mise
11.00 Rožukronis
12.00 Dienas Sv. Mise
Svētā Meinarda svētki
18.30 Vesperes (sv. Meinarda svētku ievads)
19.00 Vakara Sv. Mise, Dievmātes litānija
22.00 Nakts Vigīlija

14. augusts, ceturtdiena

7.00 Rīta Sv. Mise (bazilikā)
10.00 Dienas Sv. Mise (bazilikā),
dziedājums «Svētais Dievs»
«Garīgās adopcijas» solījumu salikšana
11.30 Svētceļnieku oficiālā sagaidīšana
12.00 Dienas galvenā Sv. Mise
(pie pāvesta altāra)
13.00 Rožukronis (bazilikā)
16.00 Dienas Sv. Mise bērniem
(pie vasaras altāra),
bērnu kora salidojums

Jaunavas Marijas debesis uzņemšanas svētki

18.15 Ievada zvani
18.30 Vesperes (pie pāvesta altāra)
19.00 Vakara Sv. Mise (pie pāvesta
altāra)
Iestiprināšanas sakramenta dališana
20.00 Vissvētākā Sakramenta uzstādīšana
(uz pāvesta altāra)
Dievmātes litānija
Euharistiskā procesija (pa sakrālo laukumu)
Kunga eņģelis...
22.00 Krustaceļš sakrālajā laukumā
24.00 Pusnakts Sv. Mise
(pie pāvesta altāra),

15. augusts, piektdiena

7.00 Rīta Sv. Mise (bazilikā, latgaliski)
9.00 Sv. Mise bērniem un jaunatnei
(pie pāvesta altāra),
Iestiprināšanas sakramenta dališana

10.00 Sv. Mise
(apakšējā baznīcā, poliski)
10.45 Sprediķis (pie pāvesta altāra,
krieviski)
11.00 Rožukronis (pie pāvesta altāra)
11.30 Kora garīgās dziesmas
(pie pāvesta altāra)
11.45 Zvani
12.00 Svētku galvenā Sv. Mise
(pie pāvesta altāra)
13.45 Vissvētākā Sakramenta
uzstādīšana (uz pāvesta altāra)
Dievmātes litānija
14.00 Euharistiskā procesija
(pa sakrālo laukumu)
Pateicības himna «Dievs, mēs Tevi slavē-
jam»
Noslēguma svētrība
19.00 Vakara Sv. Mise
(bazilikā pie Dievmātes altāra)
Materiālu sagatavoja Latvijas Romas katoļu
Baznīcas informācijas centra darbinieki

AICINĀJUMS KRISTIEŠIEM

Lai pasludinātu par svētīgiem

Daudzi priesteri atdevuši savu dzīvi par Kristu un Baznīcu gan fašistiskās Vācijas, gan komunistiskās okupācijas laikā.

Mariāņu kongregācijas ka- pituls jau 1993. gadā pieņēma lēmumu un aicināja mariāņu saimi nosaukt priesterus, kuri būtu pasludināmi par svētīgiem. Šo kandidātu vidū ir tēvs Jānis Mendriks, MIC, un Be- nedikts Skridna, MIC.

Mariāņu kongregācijas ģe- nērālpriekšnieks tēvs Marks

Garrovs un ģenerālais postu- lators beatifikācijas un kanoni- zācijas lietās tēvs Voitekš Sku- ra šogad minēja Viļānu prie- steri tēvu Rinaldu Stankēviču, MIC, par vicepostulatoru Dieva kalpa priesteri Jāņa Mendri- ka, MIC, beatifikācijas lietā.

Kā pastāstīja tēvs Rinalds, 14. maijā Sanktpēterburgā dar-

bu sāka Vatikāna apstiprināta beatifikācijas komisija, ko vada postulators Bronislavs Čaplinskis. Svinīgi Svēto Misi par godu šim notikumam Sankt- pēterburgas Garīgā semināra kapelā celebrēja V.E. arhibī- skaps metropolīts Tadeušs Kon- drusevičs. Koncelebrēja aptu- veni 30 priesteri.

Beatifikācijas lietas oficiālais nosaukums: «Dieva kalps, Igau- nijas arhibīskaps, Eduards Pro- fittlihs un viņa biedri mocekļi».

Maskavā izdota grāmata «Mocekļi par ticību», kurā atro- dam beatifikācijai izvirzīto priesteru dzīves aprakstus.

Tēvs Rinalds Stankēvičs, MIC, aicina ikvienu, kurš at- ceras, zina vai dzirdējis nostā- stus par priesteri Jāni Mendriku, MIC, vai Benediktu Skridnu, MIC, vai kuru rīcībā ir fotogrā- fijas vai cita informācija par šiem mariāņu tēviem, sūtīt ma- teriālus uz Viļāniem, Kultūras laukumā 6a.

Kustība «Par Dzīvību!» Aglonas svētku laikā aicina piedalīties:

13. augustā, plkst. 14.00 — nedzimuša bērna krustaceļš.

14. augustā, plkst. 10.00 Sv. Mises laikā varēs svinīgi salikt «garīgās adopcijas» solījumu. («Garīgā adopcija» ir apņemšanās 9 mēnešus lūgties vienu Rožukrona noslēpumu par kādu ieņemtu, bet vēl nedzimušu bērniņu un viņa vecākiem, lai jautu viņam piedzimt.)

Primicija Arendoles Dievmātes baznīcā

Arhīva dokumenti liecina, ka Arendoles Romas katoļu baznīcu 1966. gadā slēdza pēc Preiļu rajona padomes lūguma. Divdesmit trīs gadus arendolieši bija spiesti meklēt patvērumu kaimiņu draudzēs. Pateicība Dievam, ka pašreiz Latvijā ne slēdz, bet atver un no jauna ceļ baznīcas. Šajā jaunajā laikā, brīvajā Latvijā, arī maza draudze līdztiesīgi apgūst baznīcas dzīves notikumus.

27. jūlijā Rēzeknes – Aglonas diecēzes bīskaps Jānis Bulis iesvētīja trīs priesterus. Divi no tiem – Ernests Jansons un Pāvils Turonoks, ir no Svētā Pētera Dau-gavpils draudzes. Pēc Sv. Pētera draudzes tie savu primicijas dievkalpojumu 3. augustā celebrēja Arendoles Dievmātes baznīcā. Vajātā un ilgus gadus cietusi draudze ar izpratni uzņēma savas iespējas atgūt to, kas zaudēts. Dievkalpojums bija kupli apmeklēts. Ērgelnieks Aleksandrs Veličko prata sniegt skaistus, svinībām piemērotus dziedājumus.

Savā uzrunā dekāns Aleksandrs Madelāns uzsvēra, ka primicijas dievkalpojumi, priesteriskā darba jubilejas ir tā gaisotne, kas noskaņo aicinājumam uz priesterību. Atmiņās par sava laika studijām seminārā viņš stāstīja par neērtajām telpām, dažādiem komunisma ierobežojumiem, pēckara apstākļiem. Arī uzturs toreiz semināristiem bija jāgādā pašiem, no nebija tādu ziedojumu, kā tagad. Taču neviens nepiemēnēja grūtības un noskaņa studentos bija gaiša.

Garīgais seminārs ir druva, kurā Dievs bagātīgi kaisa savu sēklu – svētumu, zināšanas, gudrību, tais-

nību, Svētā Gara dāvanas. Kristum Sējējam šajā druvā līdzī iet semināra students, lai Mācītāja un mācekļa sējas rezultātā izaugtu nobriedusi vārpa – priesteris.

Ir jāzina, ka seminārs ir augsne, no kuras izaug krusts, ko nes kleriks un vēlāk priesteris. «Ja kas grib man sekot, lai uzņem savu krustu un seko man.» (Mt. 16–24) Sešus gadus seminārā pestītājs jautāja Pāvilam un Ernestam – vai jūs Mani mīlat? Studijas rāda, ka viņi izturēja, un, lūk, arī priesterība, kad mīlestību Jēzum ir jārāda darbos. Priesteris stāv savas priesteriskās dzīves kalvārijā. Nesabrūk, saņemot laicīgos sitienus, pārbaudījumus, jo nav priesterības bez krusta. Priesterim ir jābūt gatavam kalpot pēc Kristus parauga, kas teica: «Es neatnācu, lai man kalpotu, bet gan kalpot.» (Mt. 20–28) Viņš kalpo ticīgajiem, dalot Pestītāju svētajā Komūnijā. Iz-mantojot absolūcijas varu, dala atslēgas, lai ticīgie atvērtu debesu vārtus. Kalpo mirstošajam cīņā par laimīgu mūžību. Priesteris visu dara vienotībā ar Jēzu. «Bez manis jūs neko nespējat padarīt.» (J. 15–5)

Priestera klīns ir Kristus. Uz tās

● Jaunie priesteri (attēlā vidū) Ernests Jansons un Pāvils Turonoks kopā ar Arendoles draudzes locekļiem un dekānu Aleksandru Madelānu (pirmais no kreisās) pēc svētku dievkalpojuma.

stāvēdams, viņš tuvojas pat vislielākajam grēciniekam. Gatavs nokāpt bezdibežos, lai glābtu citus no bojāejas un vestu uz visgaišākajiem kalngaliem.

Pestītājs priesterim rāda divus biķerus. Vienu — no pēdējām vakariņām, otro — no Olīvkalna. «Šis biķeris ir jaunā derība manās asinis, kas par jums tiek izlietas.» (Lk.

22–20) teica Kristus pēdējās vakariņās. «Tēvs, ja Tu to vēlies, atņem šo biķeri no manis.» Jēzus teica Olīvkalnā. Olīvkalna biķeris bija Pestītājam un ir šodien priesterim bezgalīga rūgtuma un ciešanu biķeris. Ir jālūdz Dievu, lai Olīvkalna rūgtais biķeris nenostātos neviena ticīgā ceļā, ne arī priestera ceļā. Bet, ja rastos vajadzība, ik-

vienam ticīgajam un arī ikvienam priesterim ir tikai viena atbilde — «Tēvs, lai notiek Tavš prāts!»

Dievkalpojuma noslēgumā sekoja priesteru svēība. Draudzes mīlestība Dievam un vienam pret otru turpinājās draudzes mājas zālē pie agapes galda.

Č. Tuziks

Viņa Ekselences bīskapa Jāņa Buļa vizitācija Līvānu sv. Miķeļa Erceņģeļa Romas katoļu baznīcā

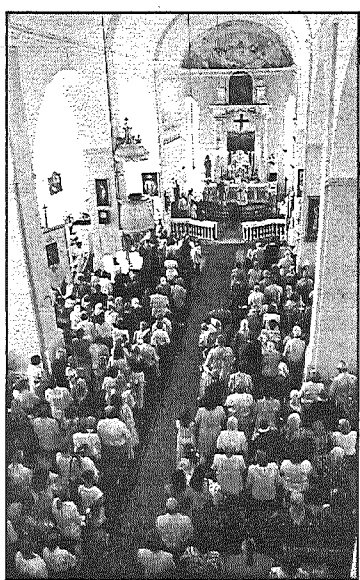
Svētdien, 3. augustā, bija liels notikums Līvānu draudzē, jo to apmeklēja Augstais Ganītājs Jānis Bulis. Bīskaps to mēdz darīt pēc saviem ieskatiem – kuru draudzi biežāk, kuru – retāk. Līvānu draudzē pēdējais bīskapa apmeklējums bija 1999. gada vasarā.

Draudze šim svarīgajam notikumam rūpīgi gatavojās – izkopa apkārtni, visu tīrīja, spodrināja, baznīcu izpušķoja viskaistākajiem ziediem. Lai draudzi varētu garīgi apkalpot, bija ielūgts Dau-gavpils dekanāta dekāns Aleksandrs Madelāns, Rudzātu draudzes prāvests Vilhelms Bekis un Dagdas dekanāta vietas izpildītājs Viktors Naglis, lai paspētu visus iestiprināmos un pārējos dievlūdzējus izbīdītēt un pagodināt ar savu klātbūtni augstā viesu ierašanās.

Arī bērni jau sen taujāja, kad pie mums būs bīskaps un kad savā draudzē varēs saņemt iestiprināšanas sakramentu.

Tas brīdis pienāca, kad svētdien pulksten 12.00 baznīcas zvani jundīja bīskapa ierašanos. Bīskapu pavadīja priesteri un procesija. Pie baznīcas durvīm bīskapu sagaidīja un sveica ar sālsmaizi draudzes domes priekšsēdētājs Jānis Naglis, jaunieši un bērni turēja rokās ziedus. Baznīcā ieejot, latīņu valodā atskanēja kora svinīgais dziedājums «Ecce, sacerdos magnus...», kas latviski būtu «Lūk, augstais priesteris, kas savās dienās ir patiesīgs Dievam. Tāpēc arī zvērests tam jāva augt tautas vidū...»

Bīskaps piegāja pie altāra un apkūpināja to. Viņam asistēja Dag-

● Svinīgais dievkalpojums bīskapa vizitācijas laikā Līvānu draudzes baznīcā.

das vicedekāns Viktors Naglis un Rēzeknes diakons Jāzeps Streļčs. Nāca lasījumi, sprediķi teica pats bīskaps. Viņam bija tik daudzko teikt klātesošajiem. Par ticības un tikumības stāvokli sabiedrībā, ka sabiedrība degradējas ar visatļautību un pārprasto brīvību. Tam visam pretī var stāties tikai skaidras ticības atziņas, tikumi un Dieva žēlastība.

Sekoja iestiprināto kristības solījuma atjaunošana. Tad bīskaps lūdzās par iestiprināmajiem: «Visvarenais Dievs, mūsu Kunga Jēzus Kristus Tēvs, kas esi līcis šiem kalpiem atdzimt no ūdens un Sv. Gara, atbrīvodams viņus no grēka, sūti Tu, Kungs, viņiem Sv. Garu iepriecinātāji; dod viņiem gudrības un saprāta garu, padoma un

● Sprediķi teic Viņa Ekselence bīskaps Jānis Bulis (no labās)

stipruma garu, zinības un dievbijības garu! Pildi viņus ar Tavas bijāšanas garu! Caur Kristu, mūsu Kungu!»

Tad sekoja sakramenta būtiskākais rīts. Bīskaps nāca pie katra iestiprināmā, kuriem bija jābūt ar iestiprināšanas vecākiem, svaidīja pieri ar svēto hrīsmu, uzlika rokas uz galvas, minēja kristības un iestiprināšanas vārdu — «Accipe signaculum doni Spiritus Santi — Saņem Svētā Gara dāvanas zīmi» un iesita viegli pa vaigu ar vārdiem Pax tibi! — Miers tev!» Tas ir atgādinājums iestiprinātajam, ka viņam jābūt Kristus ticības izziņātājam, apliecinātājam, moceklim un karotājam.

«Un dusēs pār viņu Kunga Gars, gudrības un sapratnes gars, padoma un stipruma gars, sapratnes un dievbijības gars. Un piepildīs viņu Kunga bijības gars.» (Iz. 11,2)

Gudrības dāvana iedvesmo prātu, lai tas pareizi novērtētu dievišķās patiesības un baudītu to pilnību.

Saprāta dāvana pārdabiski apgaismo cilvēku prātu, lai tas skaidrāk un dziļāk pazītu ticības patiesības un pēc tās arī dzīvotu.

Padomu dāvana dod gaismu būt paklausīgiem Sv. Gara gaismai, lai izvēlētos vienmēr to, kas ir labs un derīgs dvēseles pestīšanai. Stipruma dāvana stiprina gribu, lai tā būtu izturīga un stipra katrā labā darbā un nebaidītos no grūtībām, kas notiek mūsos dzīvē.

Zinību dāvana ļauj mums spriest par radītām lietām, ciktāl tās saskan ar Dieva gribu. Dievbijības dāvana pārdabiski noskaņo mūs, lai mēs būtu centīgi Dieva godināšanā, teikšanā, slavīšanā un pienācīgi vērtētu un cienītu, kam sakars ar Dieva godu.

Dieva bijāšanas dāvana noskaņo mūs, lai mēs sargātos no katra grēka un nepilnības, kas var apvainot Dieva majestāti.

Svētais Pāvils piemin: «Turpretī gara augļi ir mīlestība, prieks, miers, pacietība, laipnība, labprātība, augstsirdība, lēnprātība, uzticība, pieklājība, atturība, šķīstība. Tādiem likumiem nepretojas.» (Gal. 5, 22–23)

Līvānu draudzes baznīcā pie iestiprināšanas bija 132 personas. Pēc dievkalpojuma bīskaps uzrunāja klātesošos, tad procesijas pavadībā atstāja baznīcu. Koris atkal dziedāja «Ecce, sacerdos magnus...»

Pie baznīcas durvīm kāda meitenīte iestiprināto vārdā pateicās par dāvātājam žēlastībām, bērni nodziedāja atvadām garīgu dziesmu. Arī jauniešu vārdā izskanēja pateicības, kāda jaunie bīskapam pasniegta ziedus.

Pie baznīcas durvīm bīskaps un citi klātesošie nofotografējās, lai atēlu varētu ievietot Rēzeknes – Aglonas diecēzes kalendārā, kur tiek minētas visas aizvadītā gada vizitācijas. Bīskaps Jānis Bulis sirsnīgi pateicās visiem par svinīgo un laipno sagaidīšanu, piedalīšanos dievkalpojumā un atvadās.

Pateicība pienākas arī maestro Jurim Unguram, kas bīskapa uzņemšanai sagatavoja kori, kā arī procesijas dalībniekiem, dekāniem un priesteriem, kā arī visiem, kas

sveica Augsto Ganītāju un piedalījās šajās svinībās.

Dekāns Pēteris Vilcāns

VISLIELĀKAS SĀPES CILVĒKAM UZLIEK NEVIS DIEVS, BET PATS CILVĒKS.

Apstiprināts saslimšanas gadījums ar trakumsērgu cilvēkam

Sabiedrības veselības aģentūra (SVA) informē, ka kopš 1993. gada šogad apstiprināts pirmais saslimšanas gadījums ar trakumsērgu cilvēkam.

Jūnija beigās Daugavpils rajona Ambeļu pagastā pacientu sakodis suns. Uzbrukuma laikā sunim bijusi neadekvāta uzvedība, bija vērojama agresivitāte un slimības pazīmes. Pēc divām dienām suns nobeidzies, veterinārārsts par to netika informēts.

Cietušais pēc medicīniskās palīdzības sakarā ar suņa kodieniem nav griezies un līdz ar to nav saņēmis vakcināciju un saslimis ar trakumsērgu, kas ir neārstējama slimība. Pacients miris 5. augustā, un diagnoze «trakumsērga» tika apstiprināta laboratoriski.

Trakumsērga ir ļoti bīstama vīrusu infekcijas slimība, kas vienmēr beidzas ar saslimušā dzīvnieka vai cilvēka nāvi. Aizsargāties no saslimšanas var, savlaicīgi veicot vakcināciju pēc slima dzīvnieka vai dzīvnieka ar aizdomām par trakumsērgu kodiena vai saskrāpējuma.

SVA uzsvē, ka kodienu vai saskrāpējuma vieta rūpīgi jānomazgā ar ziepēm un lielu ūdens daudzumu, lai noskalotu siekalas (ja tas ir iespējams) un nekavējoties ir jāgriežas pie ārsta, kurš, izvērtējot situāciju, noteiks, vai ir nepieciešama potēšana pret trakumsērgu.

Lai novērtētu trakumsērgas risku un pieņemtu lēmumu par potēšanas kursa nozīmēšanu, ārstam nepieciešams saņemt šādu informāciju: vieta, kur noticis kontakts ar iespējami slimo dzīvnieku, apstākļi, kādos ir noticis šis kontakts (vai incidents ir provocēts, vai arī pirmais uzbruka dzīvnieks) un dzīvnieka suga; vai dzīvnieks ir bijis vakcinēts; vai ir organizēta dzīvnieka veterinārmedicīniskā novērošana (izziņa no veterinārmedicīnas speciālista).

Ja 10 dienu laikā dzīvnieks paliek vesels (ko apliecina veterinārmedicīnas speciālista izziņa), vakcinācijas kursu pārtrauc. Ja aizdomīgā dzīvnieka novērošana nav iespējama (piem., klaiņojošs kaķis vai suns), cietušajai personai veic pilnu vakcinācijas kursu. Nav pieļaujama atteikšanās no vakcinācijas vai patvaļīga tās pārtraukšana, jo saslimšana ar trakumsērgu vienmēr beidzas ar nāvi.

Vispārējie ieteikumi profilaksei

✓ mājdzīvnieku īpašniekiem obligāti jāvakcinē kaķi un suņi.

✓ jāuzmanā mājdzīvnieki, lai tiem nebūtu iespējams kontaktēties ar meža dzīvniekiem. Ja tas noticis, nekavējoties jāvēršas pie veterinārārsta;

✓ nav pieļaujama pamestu dzīvnieku vairošanās, tāpēc dzīvnieki, kuru pēcnācēji nav vēlami, jāsterilizē;

✓ stingri jāievēro suņu un kaķu turēšanas noteikumi. Nedrīkst pieļaut mājdzīvnieku brīvu klaiņošanu, laižot tos pastaigā bez saimnieka uzraudzības.

✓ Iedzīvotājiem jāzina, ka nedrīkst tuvoties un kontaktēties (aiztikt, nest mājās) ar savvaļas dzīvniekiem (lapsas, jentotsuņiem, grauzējiem u.c.), tie jāvēro no attāluma. Bērņus jāattur no rotaļāšanās ar klaiņojošiem dzīvniekiem.

Trakumsērgas vīruss izraisa akūtu encefalītu (smadzeņu iekaisumu) visiem siltasinu dzīvniekiem un cilvēkiem. Slimība vienmēr beidzas ar saslimušā dzīvnieka vai cilvēka nāvi.

D.Pliča,

SVA Rēzeknes filiāles epidemioloģe

VESELĪBA

1. augustā noslēdzās akcija — Latvijas Pretvēža apvienības (LPA) bezmaksas informatīvais tālrunis, kurš turpmāk darbosies automātiskajā režīmā

LPA bezmaksas dienakts tālrunis onkoloģiskajiem pacientiem un viņu tuviniekiem, uz kuru laika posmā no 2003. gada 1. maija līdz 2003. gada 1. augustam ir piezvanījuši gandrīz 1500 interesentu no visas Latvijas (zvanu intensitāte — vidēji 16 līdz 17 zvanu dienā), ir noslēdzies. Aktīvā režīmā informatīvais tālrunis darbību atsāks rudenī.

Var izšķirt trīs galvenos iemeslus, kāpēc cilvēki zvanīja uz minēto tālruni:

1. Gandrīz 40 % gadījumos zvanīšanas iemesls bija onkoloģiskās sāpes;

2. Tik pat daudz, proti, gandrīz 40% sūdzējās par informācijas trūkumu;

3. 23% zvanītāju uzdeva jautājumus, kas saistīti ar veselības aprūpes sistēmu Latvijā.

Joprojām sabiedrībā pastāv uzskats, ka vēzis un sāpes ir nedalāmi jēdzieni. Tas nav vien mīts, jo akcijas rezultāti

pierāda, ka Latvijā tā ir dzīves realitāte.

Tātad akcijas dati liecina, ka 70% zvanītāju sāpes cieš vairāk kā trīs mēnešus.

Lai precīzāk uzzinātu par onkoloģiskajām sāpēm, kuras cieš pacienti, tika uzdots jautājums par to ilgumu. Rezultāti rāda, ka gandrīz 70% zvanītāju sāpes cieš vairāk kā trīs mēnešus. Mazāk kā trīs mēnešus tikai 20% un mazāk kā 14 dienas — 14%. Tātad šie dati liecina, ka ļoti daudz onkoloģisko pacientu cieš ilgstošas sāpes.

Vairāk kā 80% zvanītāju cieš stipras un neciešamas sāpes.

Gandrīz pusei zvanītāju sāpes ir stipras un 36% gadījumu tās ir neciešamas. Lai gan katram cilvēkam ir savs sāpju sliekšnis, taču jautājums par to intensitāti liecina, ka tikai 17% gadījumos pacienti tās raksturo kā mērenas.

Piektajai daļai pacientu medicīniskie līdzekļi onkoloģiskās sāpes remdē.

Tā kā vairāk kā 80% res-

pondentu sāpes raksturo kā stipras un neciešamas, tad gandrīz tikpat daudz slimnieku lieto pretspāpju līdzekļus, taču pavisam niecīgai daļai — tikai 16% — lietotās zāles sāpes remdē.

Lielākais zvanu skaits saņemts no Rīgas pilsētas un rajona, Jēkabpils, Ventpils, Cēsim, Jelgavas un Kuldīgas. Tieši Rīgas rajons, Jēkabpils, Cēsis un Kuldīga ir to 11 Latvijas teritoriju skaitā, kur nav onkologa. Zvanītāji no minētajiem rajoniem interesējās par ļoti dažādiem jautājumiem, kas saistīti ar onkoloģiju, taču no tiem Latvijas rajoniem, kuros ir onkologs, cilvēki uzdeva jautājumus, kas galvenokārt saistīti ar veselības aprūpes sistēmu Latvijā. Cilvēkiem nav skaidrs, piemēram, kas apkopj pacientu, kuram nav izredžu izvesēties un ir nosūtījums uz mājām; kādi medikamenti pieejami bez maksas, kuriem onkoloģiskajiem medikamentiem ir atlaides; kāpēc tik ļoti atšķiras speciālistu apmeklējuma vizītes maksa

dažādās Latvijas pilsētās?

LPA arī pagājušajā gadā veica telefona akcijas pavarī un rudenī. Kopumā uz tālruni zvanījuši vairāk nekā 2500 cilvēku no visas Latvijas. Uzdotie jautājumi liecina par to, ka cilvēkiem katstrofāli trūkst informācijas par onkoloģiju vispār, par konkrētiem ar onkoloģiju un veselības aprūpi saistītiem jautājumiem, kā arī bieži tika uzdoti jautājumi par pacientu tiesībām.

No šā gada maija interesentiem ir iespēja papildināt informāciju par ļaundabīgiem audzējiem un to profilaksi LPA interneta mājas lapā: www.vezis.lv.

LPA ir nevalstiska organizācija, kuras uzdevums ir pēc iespējas plašāk veicināt informētību par ļaundabīgiem audzējiem, tādējādi aicinot cilvēkus vairāk rūpēties par savu veselību un iespēju robežās izvairīties no šīm slimībām.

Latvijas Pretvēža asociācija

Ieelpojiet uz veselību

Daudzu augu aromāti tautas medicīnā lietoti jau tālā senatnē. Aromterapiju izmantoja gan seno ēģiptiešu un babiloniešu, gan grieķu un romiešu dziednieki.

Lai izdabātu no ārstniecības augiem dziedniecisko aromātu, var sameistarot pavisam vienkāršu konstrukciju: jānostiprina apakšasīte virs sveces tā, lai liesmiņa viegli sildītu šķīvīša saturu. Apakšasīte ieļļ nedaudz ūdens un iepilina tajā pāris pilienu ēteriskās eļļas. Pēc tam aizdedzina svečīti un var atslābināties un ieelpot veselīgo aromātu, kas pamazām pie-

pildīs istabu. Bez ēteriskajām eļļām aromterapijai var izmantot arī svaigus augu ziedus un zariņus.

Baltegles eļļa. Palīdz pieveikt angīnu, bronhītu, pneimoniju, gripu, akūtos vīrusu iekaisuma procesus. Tai ir arī profilaktiska iedarbība.

Vērmeļu eļļa. Piemīt efektīva dziednieciska iedarbība. Senāk mēra un holēras epidēmiju laikā ar vērmelēm kvēpināja mājokļus, lai pasargātos no saslimšanas. Augā esošie aldehīdi un citi savienojumi teicami dezinficē gaisu. Vērmeļu aromātu var izmantot arī neirozes un bezmiega ārstēšanai. Šim nolūkam ar žāvētām auga la-

pām var papildīt nelielu drānas maisiņu un nolikt pagalvi.

Priežu eļļa. Aromatizējot gaisu ar šī koka eļļu, aiziet bojā praktiski visi slimības izraisītie vīrusi un baktērijas. Ieelpojot priedes aromātu, uzlabojas bronhu darbība — labāk izdalās krēpas, tuberkulozes slimniekiem iestājas remisija. Aromatizējot telpu ar priedes skujām, var atbrīvoties no stenokardijas lēkmēm un normalizēt arteriālo spiedienu.

Piparmētru eļļa. Galvenā dziednieciskā viela tajā ir mentols, kas stimulē nervu sistēmu un uzlabo kuņģa un zarnu trakta darbību. Mentolam piemīt antiseptiska

iedarbība, tas ļoti ātri nogalina stafilokokus. Piparmētras spēj noņemt sāpes, uzlabot pašsajūtu stenokardijas slimniekiem. Turklāt augā esošo polifēnu iedarbības rezultātā uzlabojas arī aknu darbība, mainās žults sastāvs, normalizējas vielmaiņa.

Mārsila eļļa. Mārsila eļļa ir aptuveni 30 procentu ļoti spēcīgā antiseptiķa — timola. Šis augs un tā aromāts ļoti palīdz cilvēkiem, kas slimo ar hipertoniiju, tuberkulozi, astmu, gripu. Taču jāatceras, ka ar to nedrīkst ārstēt bērņus, kas jaunāki par septiņiem gadiem, un grūtnieces.

«Mājas Dakteris»

Sāpes gūžā un ceļī

Bieži vien, gadiem ritot, dzīves ierasto gaitu sāk traucēt stīvums un sāpes gan gūžās, gan ceļa locītavās. Kaut arī cilvēks vēl nav zaudējis dzīvnieku un optimismu, un vēlas būt aktīvs visās dzīves jomās, tas ne vienmēr ir iespējams, ja par «labāko draugu» kļūst spieķis.

Kas tad ir šī «sāļu izgulsnēšanās» locītavās, kas liek ķerties pie spieķa? Uzreiz jāsap, ka ar lietotās sāls daudzumu uzturā tam nav nekāda sakara. Medicīniski šo pa-

rādību sauc par locītavu deformējošo artrozi, koksartrozi vai gonartrozi. Ar gadiem izmainās locītavu skrimšļu izturība, tas kļūst vieglāk ievainojams, nelīdzens, palielinās traumu iespējamība. Šīs izmaiņas, kuru rezultātā pastiprināti sāk izdilt locītavas skrimslis, kas pārklāj kaulu virsmas, noved līdz stāvoklim, kad skrimslis ir pilnīgi nodilis. Tā rezultātā kauli sāk berzties viens gar otru, radot izteiktas sāpes kustību laikā. Organisms it kā cenšas pretoties šīm izmaiņām, palielinot kaulu atbalsta virsmu un veido-

jot t.s. «radziņus» kaulu malās. Tas arī rada šo tautā populāro terminu «sāļu izgulsnēšanās».

Locītavu deformāciju veicinošie faktori ir palielināts ķermeņa svars, pārciestas traumas un to sekas, locītavu saslimšanas, un pārslozdes. Deformējošās artrozes sākuma stadijā, kad rentgenoloģiskās izmaiņas nav pārāk izteiktas, bet pacients sāk sūdzēties par sāpēm slodzes laikā un stīvumu, palīdz pretiekaisuma līdzekļi (tādi kā *Diclofenac*, u.c.), ārstnieciskā vingrošana, fizioterapija.

Deformācijai progresējot, dažkārt tiek nozīmētas «blokādes», kas uz laiku spēj būtiski atvieglot slimnieka stāvokli. Izteiktu izmaiņu gadījumos, kad vairs nelīdz medikamentoza ārstēšana, jādomā par ķirurģisku iejaukšanos. Mūsdienās galvenā, un var teikt, ka vienīgā radikālā ārstēšanas metode gūžas un ceļa locītavu deformācijas gadījumā ir endoprotezēšana. Endoprotezēšana ir nodilušo locītavu virsmu nomainīšana ar mākslīgajām. Šādas operācijas mērķis ir pacientu atbrīvot no mokošajām sāpēm, saglabājot

un pat atjaunojot kustības, un līdz ar to arī atjaunojot darba spējas.

Endoprotezēšana mūsdienās tiek plaši lietota locītavu deformāciju gadījumos, kļūstot par ārstu ortopēdu ikdienu. Tomēr jāatceras, ka šī ir viena no sarežģītākajām operācijām ortopēdijā, tāpēc milzīga nozīme ir pacienta un ārsta sadarbībai. Tādēļ savlaicīgi konsultējieties pie speciālista (ortopēda), un atveseļošanās būs ātrāka un vieglāka!

Dr. Jānis Dobelnieks, sertificēts traumatologs ortopēds

VASARAS BRĪVDIENĀS

● Pēc peldes ezerā visi jūtas mundri.

Skautu un gaidu vasaras nometne «Ābeļdārza rūķis» Madonas rajona Gulbērē

Gaidisma pamatlicēja lēdija Olave Beidena Pouela ir teikusi: «Sēkla rada jaunu augu, kam atkal plaukst un zied ziedi nokaltušo vietā. Tā arī mēs skautu un gaidu kustībā sējam sēklas, lai atkal augtu jauni asni.» Šo jauno augu augšana un attīstība ir cieši saistīta ar dabu, ar nometņošanu.

Līvānu novada 7. gaidu vienības skauti, gaidas un guntiņas mācību gadā gūtās teorētiskās zināšanas nostiprināja un pilnveidoja praktiskajās iemaņās skautu un gaidu vasaras nometnē «Ābeļdārza rūķis» Madonas rajonā Gulbērē muizā, mācījās dzīvot saskaņā ar skautu darbības pamatprincipiem dabai draudzīgā vidē un praktiskā izīvē «mācoties darot», sagādājot malku, iekurot pavadu, atnesot ūdeni, vārot zupas un otros ēdienus, kas tik lieliski garšoja, mazgājot traukus un veicot citus darbus.

Legenda — Gulbēres rūķis

Ugunsgrēka laikā no Cesvaines pils aizbēga visi rūķi, kuri gadsimtiem ilgi bija dzīvojuši Cesvaines pils torņos. Rūķi izklīda pa visu Latviju, bet nu atkalredzēšanās prieks bija vasaras skautu un gaidu nometnē Gulbērē ābeļdārzā.

Skauti, gaidas, guntiņas dzīvo saskaņā ar dabu

Šādas dzīvošanas mērķis ir stiprināt garīgo un fizisko veselību, attīstīt komunikatīvās prasmes, rūpēties pašam par sevi un saviem līdzcilvēkiem. Svaigs gaiss, kustīgs dzīvesveids, romantiski pavadītas nakts teltīs un vakari pie uguns-kura, sporta nodarbības un praktiskas radošās darbnīcas, peldēšanās un braukšana ar laivām brīnišķajā Gulbērē ezerā — tas viss izraisīja mūsos pozitīvas emocijas un dzīvesprieku.

Nometņotāji centās iekārtot savu dzīves vietu dabiskos apstākļos, nenodarot pāri dabai. Cēla teltis, ierīkoja pavadu, «pārtikas pagrabu», netīro ūdeņu notek-tvertni, āra dušu. Attīstīja iemaņas ēdiena gatavošanā, pārliecinājās un pierādīja, ka garšīgs ēdiens vienlīdz labi pagatavojams gan uz uguns-kura, gan arī mūsdienīgā virtuvē.

Skauti, gaidas un guntiņas svīnīgi salūtēja pie nometnes karoga uzvilšanas. Jāpiebilst, ka Līvānu 7. gaidu vienībai tika dots uzdevums noformēt karoga masta vietu. Izmantojot dažādus floristu un dabas materiālus, kā arī savu radošo izdomu, šo uzdevumu veicām godam. Strādājām radošajās nodarbībās — floristikas, vizuālās mākslas, kolāžu, trauku apdedzināšanas, logu vitražas, interjeristu un koka būvju darbnīcās. Neiz-

● Saulriets pār Gulbēri.

palika arī sporta spēles, šķēršļu un pētniecības gājieni. Skauti un gaidas pārbaudīja savu izturību, dodoties pētniecības pārgājienā uz Cesvaines pili. Noteikumi paredzēja, ka pārgājienā var doties dalībnieki, kuri sasnieguši 13 gadu vecumu, ir veseli un ir pārliecināti, ka izturēs. Ceļu uz Cesvaini un atpakaļ izturēja 3 Līvānu vienības jaunieši Aija Raubiška, Ieva Karpenko un Inese Poikāne. Kājām tika noiets 23 + 23 = 46 km!!!. Vienā virzienā ceļu uz Cesvaini nogāja — Ievas — Vaivode un Pakere, Māris Kurcišs, Artūrs Poikāns, Dmitrijs Solomkins, Mārtiņš Čingulis. Cesvaines pilij pārgājiena dalībnieki uzdevināja pašgatavotus rūķus. Atnestie rūķi simbolizē vienotas sapņu pils atjaunošanu. Vakara līnijā ikviens pārgājiena dalībnieks saņēma suvenīru no Cesvaines domes vadības.

Pielietojot radošu izdomu, mazskauti un guntiņas darināja maskas — rūķus, sacerēja priekšnesumus un devās uz Rūķu balli, kura izvērtās par liksmu un atraktīvu pasākumu. Balles izskaņā visus cienāja ar melleņu kokteili. Notiekošo vēroja un aktīvi darbojās līdzīgo topošie mazskauti un guntiņas — Elvijs, Edgars, Arita un Viktorija no Preiļiem. Vika Molčanova ir sadraudzējusies ar līvāniešiem un labprāt nometņo kopā.

Nodod svinīgo solījumu

Nometnē bija iespēja svinīgos apstākļos nodot skautu, gaidu, mazskautu un guntiņu svinīgo solījumu. Jaunajiem skautiem, gaidām, mazskautiem un guntiņām tika uzsieti kaklautiņi, kaklauta stūrī tika iesieti mezgliņš, kas atgādināja, ka katru dienu ir jāveic kāds labs darbiņš. Tika izveidotas piemērotas vietas svinīgā solījuma ceremonijas organizēšanā. Piemēram, guntiņas pulcējās pie nometnes kopīgā uguns-kura, gaidas solījumu nodeva kalna galā pie kopīgā gaidu uguns-kura, bet skauti un mazskauti brauca ar laivām uz Gulbērē ezera salīņu, kur sasniegt izdevās arī mūsu no-

metnes vadītājām Valentīnai un Marijai. Jaunuzņemtās guntiņas sveica guntiņu vadītāji un uzņemšanas asistente Marija Vilcāne (Līvāni), jaunās gaidas sveica kursu nozares vadītāja Rudīte Urbacāne no Latvijas skautu un gaidu centrālās organizācijas, bet jaunuzņemtus skautus un mazskautus sveica nometnes priekšniece — vadītāja Antra Laitāne no Krustpils pamatskolas. Risinājās sarunas, tika izdziedātas dziesmas, neizpalika arī rotaļas un saucieni pie uguns-kura. Ikviens vēlējas, lai jaunuzņemtajiem Latvijas skautu un gaidu centrālās organizācijas biedriem šis mirklis ilgi paliktu atmiņā. Solījumu pieņēma vadītāja Iveta Dimitere (Salaspils).

Iepazīst dabu, iet pētniecības gājienā un pārvar šķēršļus

Vilinošs un romantisks izvērsās mazskautu un guntiņu pētniecības pārgājienā un krēslas rotaļas, kad ceļvedis bija mēnestiņš un spožās zvaigznītes, kas mirdzēja debesīs. Tumsā gājēji iepazinās ar meža radībām un neganto briesmoni, kas bija nolaupījis princesi. Bērniem bija jāatpazīst tēli un jāatrod princese, izmantojot kabatas lukturīšus. Edgars Baduns, Elvijs Nešpors, Inga Pakere, Arita Golubeva atzinās, ka bija mazliet bail un sirsniņa krūtīs straujāk pukstēja, bet to jau nedrīkstēja izrādīt, jo esam taču drosmīgi.

Gaidas un skauti uzskata, ka interesants bija arī šķēršļu gājienā, kas notika ekstremālos apstākļos, kad stipri sāka līt, bet vienību komandu dalībniekus lietus nenobaidīja. Šķēršļu gājienā komandas sacentās veiklībā, ātrumā, erudīcijā. Dalībnieki līda pa dubļu taku, cēla telti, sēja skautu mezglus, salika nometņotāju mugursomu, sniedza pirmo medicīnisko palīdzību, pārvarēja purvu, orientējās laukā, salika uguns-kuru, to iedezda un pārdedzināja aukliņu (uz ātrumu). Sapratām, cik svarīgi skauta somā līdzī paņemt bērza tasi! Šķēršļu gājienā noslēdzās ar peldēšanas atrakciju Gulbērē

● Nodarbība «Medicīna». Nometnes dalībnieki mācās sniegt pirmo palīdzību.

● Ūdens atrakcijas ar laivām.

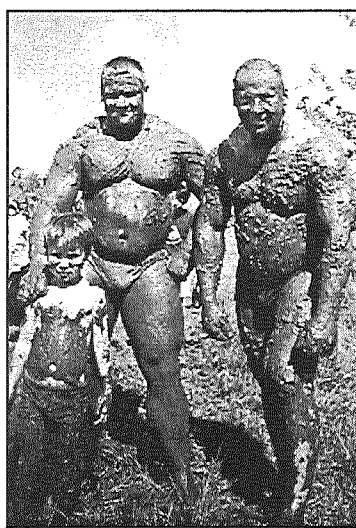
ezerā un braukšanu ar laivu. Kopvērtējumā līvāniešu komanda — Māris Kurcišs, Inese un Artūrs Poikāni, Ieva Vaivode, Ieva Pakere, Mārtiņš Čingulis un Dmitrijs Solomkins — ierindojās 3. vietā, bet ūdens atrakcijā uz ātrumu izcīnīja pirmo vietu.

Svētdien «vecāku dienā» nometņotāji tikās ar slavenajiem spēka vīriem Raimondu Bergmani un Agri Kazeļņiku. Vērot spēkavīru paraugdemonstrējumus — mašīnas vilkšanu, termofora piepūšanu u.c. — bija neviltots prieks. Atmiņā palika Raimonda teiktais «Nepadoties pirmo grūtību priekšā, trenēties, plānot laiku, pārvarēt šķēršļus un izturēt! Jūs, pusaudži un jaunieši, to varat!»

Pārdomas par nometni

Nometnes uguns-kura liesmas jau izkvēlojušas, karogs nolaists, dziesmas izdziedātas, teltis nojauktas, bet atmiņas vēl kavējas pie nometnē kopā pavadītiem brīžiem, pie jaunajiem draugiem un pārliecības: «Katru dienu centsties darīt tikai labus darbus, domāt tikai labas domas un vēlēšanos kļūt par nometnes dalībnieku arī nākošajā vasarā».

Anketās, ko aizpildīja ikviens Līvānu grupas nometņotājs, pavīdēja doma, ka pietrūka brīvības, *dežūrskopi* naktīs pārāk nopietni dežurēja, bet kopumā bija labi un garlaikoties nebija laika. Pēdējā vakarā, saulrietā pie uguns-kura,

● Nometņotāji tikās ar slavenajiem spēkavīriem Raimondu Bergmani un Agri Kazeļņiku.

ikviens atzinās mīlestībā «noslēpumainajam draudzīgam». Šī spēle ir iecienīta centra organizēto nometņu laikā.

Skautu un gaidu nometnē «Ābeļdārza rūķis» Gulbērē nometņoja 22 nometņotāji no Līvānu novada un Preiļu rajona. Kopā ar viņiem darbojās Līvānu 7. gaidu vienības guntiņu pulciņa vadītāja Marija Vilcāne, Līvānu bērnu un jauniešu centra direktore Valentīna Poikāne un dažas dienas kopā bija centra darbiniece Albīna Malahovska.

V.Poikāne,
Līvānu bērnu un jauniešu
centra direktore

LIKUMĪBA, INFORMĀCIJA

Atklāj kilometru garu spirta vada

Mēģinot pārsūknēt spirtu pa aptuveni kilometru garu cauruļvadu pāri robežai no Krievijas pusēs uz Latviju, nesen kaimiņvalsts teritorijā aizturēts 1957. gadā dzimušais N.K., informē robežsardzes Viļakas pārvaldes priekšnieks Vladislavs Skromāns. Vads vietām bijis ieraksts zemē, vietām paslēpts zem koku saknēm. Krievijas pusē saimniecībā atrastas divas tonnas spirta. Kriminālieta ierosināta gan Krievijā, gan Latvijā.

«Diena»

POLICIJAS ZIŅAS

No 4. līdz 11. augustam Preiļu rajona policijas pārvaldē reģistrēts 31 iesniegums, rajonā notikuši septiņi ceļu satiksmes negadījumi, deviņas zādzības, seši pārkāpumi ekonomikas jomā. Ierosinātas sešas krimināllietas.

Līvānos nozagta automašīna

4. augustā Līvānos no kādas mājas pagalma nozagta 1979. gadā dzimušajam Jevgēnijam piederošā automašīna Mercedes Benz-230. Materiālā zaudējuma apjoms un vainīgās personas tiek noskaidrotas.

Nepakļāvās policijas darbiniekiem

5. augustā Līvānu policijas iecirkņa dežūrtelpās 1961. gadā dzimusi Marina un 1980. gadā dzimusi Arina alkohola reibumā nepakļāvās policijas darbinieku likumīgajām prasībām. Abām sievietēm sastādīts administratīvais protokols.

Līvānos nelikumīgi tirgo pašgatavotu alkoholu

4. augustā Līvānos policijas darbinieki konstatēja, ka 1943. gadā dzimusi Alevtina savās mājās nelikumīgi tirgoja pašgatavo-

tus alkoholiskos dzērienus. Alkohola brūvētājam sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols un izņemti 0,5 litri dzēriena.

Administratīvais protokols 6. augustā tika sastādīts 1960. gadā dzimušajam Līvānu iedzīvotājam Aināram, jo viņš nelikumīgi veica alkoholisko dzērienu tirdzniecību.

Alkoholu tirgo arī Preiļos

Policija konstatējusi, ka 1965. gadā dzimusi Preiļu iedzīvotāja Olga 6. augustā nelikumīgi pārdeva alkoholiskos dzērienus. Par šādu rīcību viņai sastādīts administratīvais protokols.

Pie veikala nozagts kalnu velosipēds

7. augustā Preiļos pie diennakts veikala «Beta» 1987. gadā dzimušajai Marijai nozagts kalnu velosipēds. Īpašnieci nodarīts materiālais zaudējums 80 latu apmērā. Policija noskaidro lietas apstākļus.

Piekauj un nodara miesas bojājumus

8. augustā policija reģistrējusi vairākus kautiņus. Tā Preiļos kopīgas alkohola lietošanas laikā 1947. gadā dzimušais Pjotrs piekāva savu sievu, 1950. gadā dzi-

mušo Anfisu un nodarīja tai miesas bojājumus. Cietušajai izsniegts nosūtījums uz tiesu medicīnisko ekspertīzi.

Riebiņu pagasta iedzīvotāju, 1967. gadā dzimušo Daini piekāva un miesas bojājumus viņam nodarīja 1970. gadā dzimušais Sandijs. Policija noskaidro lietas apstākļus.

Satiksmes negadījums ar cietušajiem

8. augustā ceļa Viļāni – Preiļi – Špoģi 48. kilometrā notika satiksmes negadījums. 1949. gadā dzimušais automašīnas Suzuki Swift vadītājs Vasilijs iebrauca pretējā braukšanas joslā un izraisīja sadursmi ar pretējā virzienā braucošo automobili VW Transporter, kuru vadīja 1964. gadā dzimušais Ilmārs. Negadījuma rezultātā bojātas abas automašīnas, bet Suzuki vadītājs guva traumas un tika nogādāts Preiļu slimnīcā.

Kriminālieta par traktora riepu zādzību

8. augustā Preiļos 1940. gadā dzimušais Jānis un 1978. gadā dzimušais Guntars nozaga četras traktora MTZ-80 priekšējās riepas, kuras atradās pie garāžas. Riepas pieder 1974. gadā dzimušajam Jānim. Īpašniekam noda-

rīts materiālais zaudējums 40 latu apmērā. Par notikušo ierosināta kriminālieta.

Nepaziņoja par satiksmes negadījumu

9. augustā Līvānu novada Turku pagastā 1983. gadā dzimušais Sergejs, vadot pa lauku ceļu automašīnu Opel Kadett, netika galā ar transportlīdzekļa vadību, nobrauca no ceļa un apgāzās. Auto vadītājs par notikušo ceļu satiksmes negadījumu policijai nepaziņoja un atstāja notikuma vietu.

Sadūra ar nazi

10. augustā Aglonas pagastā 1955. gadā dzimušais Jānis, būdams alkohola reibumā, iedūra ar nazi 1964. gadā dzimušajai Aijai kājā. Cietušajai sievietei izsniegts nosūtījums uz tiesu medicīnisko ekspertīzi.

Atrasts nodurts jauns vīrietis

10. augustā Rudzātu pagastā ceļa uz Medņevku 2. kilometrā tika atrasts 1980. gadā dzimušā Leonīda likis ar durtu brūci vēdera lejasdaļā. Uz aizdomu pamata par šī nozieguma izdarīšanu aizturēts 1935. gadā dzimušais Jānis. Ierosināta kriminālieta.

Huligānisms un skandāli

✓ 4. augustā Līvānu iedzīvotājs 1977. gadā dzimušais Aigars alkohola reibumā mājas pagalmā veica huligāniskas darbības pret 1950. gadā dzimušo Venerandu.

✓ 6. augustā par sīko huligānismu administratīvais protokols sastādīts 1976. gadā dzimušajam Līvānu iedzīvotājam Pāvelam.

✓ Tajā pašā dienā par sīko huligānismu administratīvo protokolu saņēma arī divi Galēnu pagasta iedzīvotāji – 1977. gadā dzimušais Arnis un 1974. gadā dzimušais Juris.

✓ 7. augustā administratīvā pārkāpuma protokols sastādīts 1980. gadā dzimušajam Igoram, kurš alkohola reibumā veica huligāniskas darbības Līvānu slimnīcas uzņemšanas nodaļas telpās.

✓ 8. augustā Līvānu novada Rožupes pagastā pie kultūras nama 1983. gadā dzimušais Mareks un 1986. gadā dzimušais Ivars alkohola reibumā izdarīja huligāniskas darbības pret 1981. gadā dzimušo Guntaru.

✓ 9. augustā administratīvais protokols par sīko huligānismu sastādīts Riebiņu iedzīvotājam, 1962. gadā dzimušajam Ivaram.

Preiļu rajona policijas pārvaldes informācija

Ceļu policija pastiprinātu uzmanību pievērš velosipēdistiem

Sakarā ar silto un saulaino laiku šovasar satiksmē aktīvi piedalās arī viena no apdraudētākajām ceļu satiksmes dalībnieku kategorijām – velosipēdisti.

Lai samazinātu to ceļu satiksmes negadījumu skaitu, kuros ir iesaistīti velosipēdisti, Preiļu rajona policijas pārvaldes ceļu policijas darbinieki sāk profilaktiski izglītojošo darbu ar velosipēdu vadītājiem. Viņiem tiks izskaidrotas noteikumu prasības par to, kā jābūt aprīkotam velosipēdam, īpaši diennakts tumšajā laikā, kā arī, kādam jābūt velosipēda ekipējumam, lai tas droši varētu piedalīties ceļu satiksmē.

Tāpat tiks pārbaudīts, vai velosipēda vadītājam ir šī transportlīdzekļa vadīšanas apliecība. Par velosipēda vadīšanu bez apliecības, tā vadītājs var tikt sodīts.

ATCERĪETIES!

✓ Braucot ar velosipēdu, jālieto speciāla velosipēdu vadītājiem paredzēta aizsargķivere.

✓ Braucot ar velosipēdu, jāuzvelk spilgtas krāsas apģērbs ar gaismas atstarotājiem, kas ļauj citu transportlīdzekļu vadītājiem velosipēdistu savlaicīgi pamanīt.

✓ Velosipēdam jābūt aprīkotam ar bremzēm, zvanveida skaņas signālu un gaismas atstarotājiem: priekšpusē – baltu, aizmugurē –

sarkanu, abos sānos (riteņu spieķos) un pedāļos (priekšpusē un aizmugurē) – diviem oranžiem (dzelteniem).

✓ Braucot pa brauktuvi, ceļa nomali vai ietvi, diennakts tumšajā laikā neapgaismotos ceļa posmos vai nepietiekamas redzamības apstākļos velosipēdam priekšpusē jābūt iedegtam baltas gaismas lukturim, bet aizmugurē – sarkanai gaismas lukturim.

Ar nodevu apliks piekaves un puspiekaves

No nākamā gada 1. janvāra ar transportlīdzekļu ikgadējo nodevu apliks arī piekaves un puspiekaves. Tā paredzēts Satiksmes ministrijas (SM) izskatīšanai valdībā pieteiktajos grozījumos likumā par transportlīdzekļu ikgadējo valsts nodevu. Šāda informācija publicēta internetā, mājaslapā www.iauto.lv.

Vienas piekabēm neatkarīgi no to pilnas masas nodeva būs 42 lati, bet divas un trīs piekabēm – no 42 līdz par 444 latiem atkarībā no to pilnas masas un atsperojuma – mehāniskā vai pneimatiskā – veida. Vienlaikus noteikumi paredz norādīt nodevas atvieglojumus par pašvaldības policijas operatīvajiem transportlīdzekļiem, ko līdz šim apliek ar nodevu pilnā apjomā.

SM aprēķini liecina, ka grozījumu pieņemšana nodrošinātu 1,1 miliona latu ieņēmumu pieaugumu Valsts autoceļu fonda speciālajā budžetā, no kuriem valsts ceļiem izlietotu 770 tūkstošus latu, bet pašvaldību autoceļiem un ielām – 330 tūkstošus latu. Visticamāk, nauda šiem mērķiem tomēr netiks novirzīta, jo valdība jau ir pieņēmusi lēmumu likvidēt visus speciālos budžetus, izņemot valsts sociālās apdrošināšanas speciālo budžetu, un iekļaut tos valsts pamatbudžetā.

Lappusi sagatavoja L.Kirillova

MŪSU MĪLUĻI

«Romuška – labs puika»

● Papagaiļa saimniece Svetlana Nazarova mēģina pierunāt Romušku izteikt arī savas domas. Foto: M.Rukosjuvs

Tiem, kas mājās vēlas papagaiļi, nākas samierināties ar daudziem apgrūtinājošiem faktoriem – skaļa trokšņošana un čivināšana no rītiem, papagaiļa mājvietas – būriša uzturēšana kārtībā, barības sagādāšana utt. Taču, kā apliecināja viņnainā papagaiļa — skaistuļa Romāna saimniece Svetlana Nazarova, tas nes daudz vairāk prieka un patīkamu brīžu.

Romāns bija krusttēva dzimšanas dienas dāvana Svetlanas meitai Irinai, un oktobrī viņam būs jau četri gadi. Padzīvojis divus mēnešus, Romuška ap Ziemassvētkiem sācis atkārtot vārdus un veidot veselas frāzes. Kopā Romāns zina aptuveni 43 vārdus – dažus izrunā skaidri, citus mazāk skaidri, stāsta S.Nazarova. Romāns biežāk izrunātās frāzes ir «*Idi k mamocke!*», «*maja ptička*», «*ļubimčik*», «*Romuška – horošenkij*» u.c. Saimniece stāsta, ka vispār Romuška ir ļoti sabiedriska – *lienot visur*, kur vajag un kur nevajag, aizlidojot uz istabu, kur meitenes gatavo mājasdarbus un sākot lasīt savu lekciju. Dažreiz runas plūdi uznāk arī tad, kad visi grib skatīties televizoru, bet Romuška runā skaļāk par to. Tad atskanot frāze: — Aizvēciet to papagaiļi!

Papagaiļa sabiedriskums apstiprinās jau sākumā, kad viņš drosnīgi uzlaidās uz fotogrāfa somas, tad Svetlana paskaidro, ka viņš droši vien meklē naudiņu, kas viņam tik ļoti patīk. Romuška līdina pa istabu, pozē fotoobjektīvam, bet, neskatoties uz saimnieces pūliņiem, savu runātprasmi nodemonstrēt nav piedabūjams. Fotogrāfs, lai pielabinātos, pat

izvelk savu naudas maku, kas uz kādu laiku ieinteresē cimperlīgo papagaiļi. Svetlana joprojām lūdzas: — Nu, kas gan ticēs, ka tu runā?! Romuška, pastāsti, kas ir kas! Taču papagaiļa vienīgā atbildes reakcija ir skaļa čivināšana, kas atgādina bāršanos, un tā vien liekas, kas drīz vien viņš mums paziņos «*Lieciet vienreiz mani mierā!!!*» jeb «*dastaļi!*».

Lai ar savu neatslābstošo uzmanību nenokaitinātu Romānu pavīsam, papagaiļa saimniece pastāsta, ka Roma labprāt mīlojas ar graudu un sēklu maisījumiem, dažādiem augļiem – āboliem, apelsīniem, mandarīniem, dārzeņiem, zaļumiem – piemēram, virzu. Papagaiļim normālai vairgdziedzera darbībai vajadzīgi arī jodu saturošie preperāti. Dzīvojot papagaiļi aptuveni līdz 15 gadu vecumam un pagaidām nekādu specifisku problēmu ar veselību Romānam nav bijis. Divas reizes gadā viņam mainās spalvas, un tad dažreiz sēž gandrīz puskails, stāsta saimniece. Romuška ir ļoti tīrīgs un pats seko līdzi savai higiēnai – sakārto spalviņas, apgrauž liekos nadžņus utt. Viņam arī ļoti patīkot mazgāties traucīnā, kur pielīti ūdens. Svetlana pastāsta, ka Romānam bijusi arī mīlestība no pirmā acu uzmetiena, kad pie viņa tika atvesta papagaiļmeitene Keška. Pēc kopīgi pavadītā laika Roma vēl ilgi līdinājies pa istabu kliegdam: «*Ļubļu tebja, Keška! Dod buču!*»

Kaut gan pārsvarā Romāns runā krievu valodā, ir vārdi un frāzes, ko viņš saka arī latviešu valo-

dā un ciparus skaitīt sācis arī angliski – *one, two...* Svetlana stāsta, ka papagaiļi ļoti pieķeras vienam cilvēkam un cenšas viņu atdarināt, daudzi sakot, ka Romāns runā Svetlanas balsī. Taču tā kā pēc vairāk nekā pusstundas Romuška nav pateicis ne vārda, viņš tiek iesprostots būrī, lai apdomātu savu sliktu uzvedību. Būrītī viņam ir iespēja paspoģuļoties spoguļi un paspēlēties ar dažādām mantiņām. Fonā tiek ieslēgts TV, lai mudinātu arī Romušku izteikties. Pēc pāris minūšu spītēšanās, un, kā to nosauc Svetlana – niķošanās, Romuška *izplūst* garos runas plūdus. No sākuma pat nespēj izsekot līdzī tam, kas tiek pateikts. Izskan gan «*Papočka idi k mamocke!*», «*Dod buču!*», «*Pončik, pončik!*» utt. Romuška pat noskaita kāda dzejoliša divas rindiņas. Papagaiļi nemaz neapmierina ideja viņa runāšanu iemūžināt diktofona lentē, tāpēc viņš aplūst. Svetlana Romuškas runāšanu novērtē ar trīs ballēm piecu ballu sistēmā. — Nu, tu sevi nodemonstrēji kā slikti runājošu putniņu! — saka Svetlana. Pēc kāda laika Romuška nāk klajā ar paziņojumu: «*Romuška horošij maččik!*» «*Maļenkaja ptička*», «*Moi horošenkij*» un sāk līlīt sevi un novērtēt citus ģimenes locekļus. Tagad papagaiļis tiek novērtēts ar atzīmi četri ar mīnusu un priecīgs sasiņ spārniņus.

Lai iemācītu papagaiļi runāt, vajadzīga liela pacietība un regulāra vārdu atkārtošana, taču pūles atsvēr brīži, kad saguris pārnāc mājās un izdzird: «*Ļubļu mamocku!* Dod buču!», stāsta Svetlana.

I.Želve

UZMANĪBU, «NOVADNIEKA» ABONENT!

Speciāls piedāvājums – abonēšana ar atlikto maksājumu!

Lielākā daļa mūsu lasītāju abonē laikrakstu vienam mēnesim, jo ne katrs var atļauties noformēt abonentu ilgākam laikam. Lai rēķinātos ar jūsu laiku un naudas tēriņu, izprotot jūsu vēlmes un iespējas, «Novadnieks» redakcija piedāvā pilnīgi jaunu iespēju — **ABONĒŠANU AR ATLIKTO MAKSAJUMU**. Tas jums neradīs papildus izdevumus, bet dos iespēju veikt maksājumu izdevīgā laikā un vietā.

Kas jums jādarā:
■ aizpildiet un nosūtiet mums laikrakstā publicēto abonēšanas pasūtījuma kartīti, bet norēķinieties redakcijas reklāmas un sludinājumu nodaļā līdz katra mēneša pēdējam datumam. Ja visu laiku «Novadnieku» abonējat pa vienam mēnesim un esat pārliecināts, ka to darīsiet arī turpmāk, tad tagad, noformējot parakstīšanos redakcijā kaut vai līdz gada beigām, jums nebūs jāuztraucas par to, ka to varētu aizmirst vai mēneša beigās nepietiktu naudas kārtējai abonēšanai;
■ jau tagad daudzi izmanto šo iespēju, vienkārši piezvanot mums uz redakciju, bet turpmāk, ja aizpildīsiet speciālo abonēšanas kartīti, varēsiet neuztraukties arī par to. Bez tam maksu par abonēšanu nav jāveic pašam, to nokārtot var jebkurš jūsu paziņa, draugs vai kaimiņš, kas dodas uz Preiļiem;
■ samaksu var veikt arī ar pārskatījumu, ieskaitot naudu mūsu kontā. Šajā gadījumā jūs pa pastu saņemsiet rēķinu, kuru varēsiet apmaksāt bankā līdz mēneša beigām;
■ paziņojot iepriekš, jūs jebkurā laikā varēsiet abonēšanas pasūtījumu pārtraukt, kā arī samaksāt visu summu vai daļu no tās.

IZMANTOJIET ŠO IESPĒJU JAU ŠODIEN UN AIZMIRSTIET PAR TURPMĀKAJĀM ABONĒŠANAS RŪPĒM! IETAUPĪSIET ARĪ NAUDU PAR ABONĒŠANAS PAKALPOJUMIEM!

«NOVADNIEKS»
BŪS TAVS LABĀKAIS,
PRECĪZĀKAIS UN RAJONĀ
LASĪTĀKAIS NAVIGATORS.
TAS ATKLĀS JAUNUS
HORIZONTUS PLAŠAJĀ
INFORMĀCIJAS JŪRĀ!

ABONĒŠANAS KARTĪTE

Lūdzu noformēt «Novadnieka» abonementu:

Vārds _____
Uzvārds _____
Personas kods _____
Saņemšanas adrese _____ LV-53
Tālrunis _____ (mājās) _____ (darbā) _____ (mob.t.)
Eksemplāru skaits _____
Abonēšanas termiņš — 2003. gada.

augusts	septembris	oktobris	novembris	decembris

Vēlos maksāt redakcijā jā nē
Vēlos katru mēnesi saņemt rēķinu par abonēšanu jā nē
(paraksts) _____
2003. gada _____

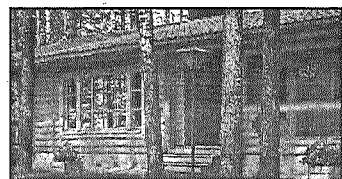
Lūdzu, aizpildiet kartīti drukātiem burtiem!

KONKURSS pirts īpašniekiem

«Lielais ķipsis»

Aicinām piedalīties «Novadnieka» konkursā «LIELAIS KĪPIS».

● Konkursa noteikumi: iesūtīt aprakstus un fotogrāfijas par savām pirtīm, kā arī par jautriem vai skumjiem notikumiem, kas tajās risinājušies. Tāpat var iesūtīt materiālus par pirts piederumiem un priekšmetiem – ķipjiem, lāvām, pirtslotām, krāsnīm, par to gatavotājiem, par pāršanās tradīcijām un ar to saistītiem ticējumiem. Konkursam var iesūtīt materiālus par savu pirti, vai arī par kaimiņa, radnieka vai paziņas pirti, ja vien tas ar īpašnieku ir saskaņots.

Konkursam iesūtāmo darbu apjoms nav ierobežots. Jābūt norādītai sūtītāja adresei un ziņām par personu.

● Konkursa galvenā balva — «Lielais ķipsis» būs lieta, kas rotās jūsu pirti un vēl bērnbūrniem atgādinās par jūsu uzvaru pirtīm veltītajā konkursā.

● Darbi iesūtāmi līdz 2003. gada 15. septembrim Brīvības ielā 14, Preiļos, LV-5301, vai pa elektronisko pastu: novadnieks@axel.lv.

Vai apmeklēt Eironama pasākumus Preiļos?

Maija Paegle, sabiedrisko attiecību speciāliste Preiļu novada domē:

— Apmeklēju Eironamu Preiļos un guvu ļoti daudz informācijas par ES. Tur bija jautājumu anketas, kurās vajadzēja atbildēt par pašreizējo situāciju

ES, kā arī zināt vēsturiskos attīstības periodus un citu valstu iestāšanās gadus u.tml. Domāju, ka tiem, kas šaubās pirms referendumā balsot PAR vai PRET, tādi pasākumi ir ļoti noderīgi. Cilvēki bija atsaucīgi un aktīvi, bērniem bija interesanti. Manuprāt tas bija mūsdienīgs un pārdomāts pasākums ar baloniem, atrakcijām, loterijām, kas sniedza informāciju tiem cilvēkiem, kas zina mazāk par ES, kam ikdienu nav saistīta ar to.

Janīna Skutele no Saunas pagasta:

— Pati gan nebiju Eironamā Preiļos, taču uzskatu, ka vajadzētu biežāk organizēt tādas pasākumus. Informāciju par Eiropas Savienību galvenokārt gūstu presē un televīzijā. Referendumā droši vien balsošu PAR iestāšanos ES, cerēsim,

ka viss būs labāk.

Jānis no Preiļiem:

— Bija labs pasākums. Visi staigāja ar baloniem. Redzējām pat suni, kam bija sapsrausti baloni aiz siksnas. Uz jautājumu suņa saimniekam: — Uz kurieni ejat? — atbilde bija: — Mēs ejam uz Eiropu! Pasākums bija apmeklēts, un cilvēkiem bija iespēja gūt informāciju par ES.

— Uz kurieni ejat? — atbilde bija: — Mēs ejam uz Eiropu! Pasākums bija apmeklēts, un cilvēkiem bija iespēja gūt informāciju par ES.

Rainēda, Preiļu iedzīvotāja:

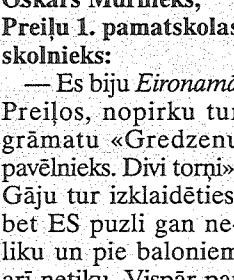
— Manuprāt šādi pasākumi nav diez ko lietderīgi, jo sniegtā informācija ir ļoti vienkārša. Mēs tikai dzirdam, cik mums būs labi, bet neko nedzirdam par negatīvo pusi. Vai tad tā ir, ka nekādu minusu nav?! Es tam neticu. Informācijas ir pietiekami gan presē, gan televīzijā un radio, bet lielākoties tā ir vienkārša.

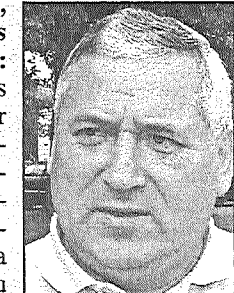
— Es tam neticu. Informācijas ir pietiekami gan presē, gan televīzijā un radio, bet lielākoties tā ir vienkārša.

Oskars Mūrnieks, Preiļu 1. pamatskolas skolnieks:

— Es biju Eironamā Preiļos, nopirku tur grāmatu «Gredzenu pavēlnieks. Divi torņi». Gāju tur izklaidēties, bet ES puzzle gan neliku un pie baloniem arī netiku. Vispār par Eiropas Savienību diez ko neinteresējos.

— Es biju Eironamā Preiļos, nopirku tur grāmatu «Gredzenu pavēlnieks. Divi torņi». Gāju tur izklaidēties, bet ES puzzle gan neliku un pie baloniem arī netiku. Vispār par Eiropas Savienību diez ko neinteresējos.

— Es biju Eironamā Preiļos, nopirku tur grāmatu «Gredzenu pavēlnieks. Divi torņi». Gāju tur izklaidēties, bet ES puzzle gan neliku un pie baloniem arī netiku. Vispār par Eiropas Savienību diez ko neinteresējos.

I.Želve
Foto: M.Rukosujevs

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS

IEPĒRKAM un PIENĒMAM GLABĀŠANĀ, KALTĒJAM un ATTĪRĀM GRAUDUS.

Kontakttālrunis 5356737, 9218962.

SERTIFICĒTS TRAUMATOLOGS ORTOPĒDS Jānis Dobelnieks (Valsts Traumatoloģijas un ortopēdijas slimnīca) konsultē pacientus ar gūžas un ceļa locītavu problēmām, kā arī ar traumām un to sekām.

Medicīnas sabiedrībā Katarse, Brīvības 169/171, Jēkabilī, sestdien, 16. augustā.

Iepriekšēja pierakstīšanās pa tālr. 52-31589, mob. tel. 9287838.

Saukas arodividusskola aicina jauniešus ar pamatizglītību apgūt šādus arodus:

- * elektromontieris,
- * B kategorijas autovadītājs,
- * būvģaldnieks namdaris.

Mācību ilgums 3 gadi.

Tālrunis uzziņām 5241743.

Firma «Baltijas meža eksports» PĒRK cirsmas un mežus īpašumā,

var būt kopā ar zemi un mājām.

Formē zemesgrāmatā,

veic taksāciju. Samaksa tūlītēja.

Tāl. 9296842, fakss 7314445.

Aidnām apmeklēt kafējnicu viesa mājā «Pie Pilta»

Raiņa bulvārī 9, Preiļos.

«33 nedēļas Latgalē» pasākuma ietvaros šonedēļ piedāvājam:

- ♦ latgaliešu ēdienus,
- ♦ fotoizstādi «Latgale fotogrāfijās»,
- ♦ ekskursiju pa senu koka būvi Preiļos.
- ♦ Piedāvājam ēdināšanas pakalpojumus pēc pieteikuma.

Aicinām darbā bārmeni.

Tāl. 5307077, 9121689.

AICINĀM DARBĀ celtniekus iekšdarbu veikšanai lopu kautuves celtniecībā.

Ir kopmitnes.

Tāl. 5033730, 6517026.

AICINĀM DARBĀ austersēņu audzētājus. Apmācām.

Tāl. 5221316, 6349625.

«NIKO-LOTO» pērk un pārdod privatizācijas un kompensācijas sertifikātus un LOMBARDS izsniedz kredītu pret ķīlu katru dienu

Līvānos, Stacijas ielā 1. Tāl. 6780843, 42332, 41221 (vakaros).

Preiļos (tikai sertifikāti), Raiņa bulv. 15. Tāl. 53-07068, 23024 (vakaros).

SIA «AIBI» pērk zirgus, liellopus, jaunlopus, aitas.

+12%, +18%.

Tāl. 48-71185, 48-71804, 9478728, 9445135.

Iepērkam lopus dzīvsvārā, arī zirgus, cūkas, aitas.

Tāl. 5323887, 6461550, 9183601.

Pārdod

šķirnes āzi, kaziņas. Tāl. 34503;

govu. Tāl. 6711316;

riteņcisterņu lopu dzirdināšanai, bezreģistru akordeonu «Weltmeister». Tāl. 75422;

lietotu šiferi. Tāl. 6101317;

Audi-100 1988. g., Ls 1050. Tāl. 6592036;

dzīvokli, dzīvojamā platība 54,41 m², kopējā

70,69 un logus 146x146 cm 12 gab.,

208x146 cm 4 gab. Tāl. 9191441.

Pērk

un maina zirgus. Tāl. 6858698.

PĀRDOD divānus, atpūtas stūrīšus, krēslus

Līvānos, Rīgas ielā 75 (rotaljietai veikalā).

Firma veic apalkoku izvešanu no cirsmas līdz ceļam.

Cena par m³ sākot no Ls 1,60.

Pērk cirsmas un mežus īpašumā.

Tāl. 4125777, 9266904.

Iepērkam lapu koku zāģbaļķus.

Garums 3,40 m, 2,30 m, 1,20 m.

Cena Ls 8-12. Samaksa tūlītēja.

Tāl. 9337142.

SIA «Ranko» iepērk mājlopus dzīvsvārā.

Samaksa tūlītēja.

Tāl. 42807, 44179, 9161121.

«NOVADNIEKA» KALENDĀRS

Kinoteātris «Ezerzeme» Preiļos

♦ 21. augustā pulksten 18.00 un 20.00 kara drāma «Zvaigzne». Ieeja bezmaksas.

Stabulnieku kultūras nams

♦ 16. augustā pulksten 22.00 balle. Spēlē Aija.

Vārkavas novads

♦ 16. augustā Vecvārkavā Latgales folkloras svētki. Pulksten 13.00 amat-

nieku tirdziņš, 14.00 — svētku gājiens, 15.00 — dziedāšana un dažādi rituāli, izdarības, rotaļas parkā. Konkurss par labāko Latgales anekdoti. Noslēgumā ap pulksten 21.00 balle kopā ar kapelu «Jūlijs».

Riebiņu kultūras nams

♦ 16. augustā pulksten 22.30 diskotēka «Divreiz divi».

Aglonas kultūras nams

♦ 16. augustā no pulksten 11.00 līdz 17.00 svētki pludmalē pie Cirišu ezera.

Programmā jautrās stafetes komandām, piepūšamās atrakcijas bērniem.

♦ 16. augustā pulksten 21.00 balle. Spēlē grupa «Kardināls» no Balviem.

Raiņa muzejs «Jasmuiža»

♦ 16. augustā pulksten 12.00 keramikas cepla kurināšana (studija «Rēzeknes aprīņa podnieki»). Pulksten 21.00 zaļumballe muzeja estrādē.

♦ 17. augustā pulksten 10.00 keramikas cepla izpēšana.

Lauku darbu kalendārs

13. augusts. Sevišķi labvēlīga diena ievākt garšaugu un dziedniecisko augu sēklas. Novāc puķu kāpostus, rozēm dod kālija mēslojumu — pelnus. Galotņo tomātus. Gurķiem, kāpostiem, ziedkāpostiem jāpieraus augšne. Kaltē garšaugus. Konservē tomātus. Aco ābeles, bumbieres.

14. un 15. augusts. Ievāc garšaugus. Kāpostiem un burkāniem vajag dot mēslojumu caur lapām — apsmidzinot. Izstāda rabarberus.

16. augusts. Apļauj zālājus. Turpina cīņu pret kaitēkļiem un slimībām. Vēl nav par vēlu stādīt zemenes. Ievāc ābolus, bumbieres, plūmes, aļiņas.

18.-20. augusts. Stāda narcises. Novāc sīpolus, ķiplokus glabāšanai. Nokoptos laukus nofrēzē, aizkavējot nezāļu augšanu. Novāc kabačus, cukini, patisonus, gurķus. Var novākt pupas, zirņus, sīpolus, burkānus. Rok kartupeļus.

21. un 22. augusts. Apkopj tomātus, uzsiēn, izlauz pazares un augšējos ziedus, galotņo. Stāda narcises, hiacintes, pārstāda peonijas.

Mēslo zālienus, bet pārtrauc rožu, dāliju un gladiolu mēslošanu. Nogriez pārziedējušos ziedus.

23.-25. augusts. Labvēlīgas lapu dienas un sākas labs sēņu laiks. Stāda zemenes un laista jaunus stādījumus. Vinogām izgriez lapas, lai ogām piekļūst saules gaisma. Gatavo augļu glabātavas un pagrabus. Stāda narcises un dekoratīvos skuju kociņus.

26. augusts. Ne visai laba diena augļu ievākšanai, bet toties var ievākt dažādas augu sēklas. Apgriez vilkābeļu, bārbeļu, sausseržu dzīvžogus. Briseles kāpostiem izlauz galotnes pumpurus.

28. un 29. augusts. Sāk ievākt krūmu pupiņas un kārsu pupas. Var ievākt papriku, tomātus. Novāc augu atliekas, gatavo kompostu. Vāc ābolus.

30. un 31. augusts. Pārstāda peonijas, pavairo lilijas. Ja asteres griež rītos, tad augi veido sānu dzinumus un zied vēl ilgi.

Pēc dārzkopju Mēness kalendāra

«EZIS» un «ZILĪTE» augustā

«Ezis» — žurnāls maziem bērniem:

* iepazīstina ar Māras Cielēnas jaunāko pasaku grāmatu «Mammās, tēti un citi», kur darbojas pūķīši, bērni pārvēršas par suniņiem un notiek saldējuma medības;

* «Burtu stāstiņos» mežģa mēli ģerbtuvē, kur ģerbtavas ģenerālis un starp ģeogrāfiskiem ģeogrāfiskiem ģimnāzists;

* jaunāko dzejoļu lappusē publicē Jāņa Baltvilka pantus, kur «kamene ķimēni pamana», bet «ķimēne kamēni sumina»;

* savukārt uzdevumu lappusē «Ezis» atkal aicina griezt, līmēt, krāsot, minēt, ierakstīt trūkstošos burtus — vienvārdsakot, arī vasarā neslinkot.

«Zilīte» — žurnāls bērniem par dabu:

* uzklausa kurmja dzīvesstāstu;

* vēsta par lācēniņi Ilziti un citiem Līgatnes dabas taku iemītniekiem;

* iepazīstina ar jāntārpiņiem un sūnu vardi;

* beidz publicēt Māra Runguļa stāstu par piedzīvojumiem Liepājas ezerā;

* apkopo konkursa «Novērojumi dabā» kārtējā mēneša rezultātus;

* stāsta anekdotes par dzīvniekiem, liek risināt uzdevumus.

